

Sprawozdanie z działalności

Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Białymstoku

za rok 2019

Spis treści	
Wstęp	3
Informacja z działalności decyzyjnej MOPR	4
I. POMOC SPOŁECZNA DLA OSÓB I RODZIN W TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ	4
1. Przyczyny korzystania z pomocy społecznej	4
2. Świadczenia z pomocy społecznej	6
2.1. Zadania własne gminy	6
2.1.1. Świadczenia pieniężne	6
2.1.2. Pomoc rzeczowa	6
2.1.3. Składki na ubezpieczenie zdrowotne	6
2.1.4. Zapewnienie posiłku i pomoc w zakresie dożywiania	6
2.1.5. Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	8
2.1.6. Sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym	8
2.1.7. Gminny program osłonowy	8
2.1.8. Praca socjalna	9
2.2. Zadania zlecone z zakresu administracji rządowej realizowane przez gminę	9
2.2.1. Specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi	9
2.2.2. Środowiskowy Dom Samopomocy, ul. 11 Listopada 6	9
2.3. Zadania własne powiatu	10
2.3.1. Poradnictwo specjalistyczne	10
2.3.2. Domy pomocy społecznej	10
2.3.3. Osoby usamodzielniane na podstawie ustawy o pomocy społecznej	11
2.3.4. Mieszkania chronione	11
2.3.5. Ośrodek Interwencji Kryzysowej	12
2.4. Pomoc cudzoziemcom - zadanie z zakresu administracji rządowej realizowane przez powiat	15
II. DZIAŁANIA AKTYWIZACYJNE I REINTEGRACYJNE NA RZECZ OSÓB I RODZIN	16
1. Pomoc osobom bezrobotnym i nieaktywnym zawodowo zagrożonym wykluczeniem społecznym	16
2. Pomoc osobom bezdomnym i zagrożonym bezdomnością	16
3. Pomoc osobom i rodzinom, w których występuje uzależnienie od alkoholu	18
4. Pomoc osobom niepełnosprawnym	19
4.1. Opieka wytchnieniowa	19
5. Pomoc osobom starszym	20
6. Pomoc rodzinom z problemami opiekuńczo – wychowawczymi	20
7. Pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	21
8. Organizowanie społeczności lokalnej	21
III. POMOC OSOBOM DOZNAJĄCYM PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OSOBOM STOSUJĄCYM PRZEMOC	22
IV. WSPIERANIE RODZINY I SYSTEM PIECZY ZASTĘPCZEJ	23
1. Asystent rodziny	23
2. Rodziny zastępcze	25
3. Usamodzielnianie wychowanków	27
4. Kierowanie do placówek	28
5. Zadanie realizowane przez MOPR, jako organizatora rodzinnej pieczy zastępczej	28
V. ŚWIADCZENIA OPIEKI ZDROWOTNEJ FINANSOWANE ZE ŚRODKÓW PUBLICZNYCH	31
VI. REHABILITACJA SPOŁECZNA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH	31
VII. ŚWIADCZENIA RODZINNE, ŚWIADCZENIE WYCHOWAWCZE – PROGRAM RODZINA 500+, POMOC OSOBOM UPRAWNIONYM DO ALIMENTÓW, DODATKI MIESZKANIOWE I ENERGETYCZNE	33
1. Świadczenia rodzinne	33
2. Świadczenie wychowawcze – Program „Rodzina 500+”	34
3. Świadczenie „Dobry Start”	34
4. Fundusz alimentacyjny i dłużnicy alimentacyjni	34
4.1. Fundusz alimentacyjny	34
4.2. Dłużnicy alimentacyjni	35
5. Dodatki mieszkaniowe	35
6. Dodatki energetyczne	36
VIII. POMOC MATERIALNA O CHARAKTERZE SOCJALNYM - STYPENDIA I ZASIŁKI SZKOLNE	36
IX. ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNE DLA POSIADACZY KARTY POLAKA	37
X. WSPÓŁPRACA MOPR Z INNYMI PODMIOTAMI	37
XI. KADRA MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY RODZINIE W BIAŁYMSTOKU	38
XII. INFORMACJA O REALIZACJI PROGRAMU POMOCY SPOŁECZNEJ NA LATA 2017-2020	39
XIII. PRZEPISY PRAWNE	40

Wstęp

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku jest jednostką organizacyjną pomocy społecznej, która wykonuje zadania własne gminy i powiatu oraz zadania zlecone z zakresu administracji rządowej realizowane przez gminę i powiat, a także zadania z zakresu administracji rządowej. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej - w art. 110 ust. 9 i art. 112 ust. 12 - nakłada na kierownika ośrodka pomocy społecznej i kierownika powiatowego centrum pomocy rodzinie obowiązek składania odpowiednio radzie gminy i radzie powiatu corocznego sprawozdania z działalności ośrodka.

MOPR realizuje zadania z zakresu szeroko rozumianej polityki społecznej, a w szczególności pomocy społecznej, wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, przeciwdziałania przemocy w rodzinie, świadczeń rodzinnych, pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, pomocy osobom uprawnionym do alimentów, rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Od 1 sierpnia 2019 r. MOPR realizuje również zadanie własne gminy wynikające z ustawy o systemie oświaty związane z udzielaniem pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów.

Działania MOPR zgodne są ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Białegostoku na lata 2011-2020 i Programem Pomocy Społecznej Miasta Białegostoku na lata 2017-2020.

Główne cele realizowane przez Ośrodek to:

- 1) pomoc w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka,
- 2) pomoc w doprowadzaniu do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem,
- 3) umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzania trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia,
- 4) wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizacja pieczy zastępczej.

Do zadań MOPR należy między innymi:

- 1) analiza i ocena zjawisk rodzących potrzebę świadczenia pomocy społecznej,
- 2) przyznawanie i wypłacanie świadczeń przewidzianych ustawą o pomocy społecznej,
- 3) realizowanie pracy socjalnej nakierowanej na pomoc osobom i rodzinom w celu wzmocnienia lub odzyskania zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie,
- 4) motywowanie osób i rodzin do aktywnego udziału w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej,
- 5) koordynacja realizacji miejskiej strategii rozwiązywania problemów społecznych,
- 6) opracowywanie i realizacja programów na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej, finansowanie (ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych) kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej oraz dofinansowanie świadczeń określonych w ustawie o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
- 7) praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz pełnienie funkcji organizatora rodzinnej pieczy zastępczej,
- 8) prowadzenie spraw z zakresu pieczy zastępczej, w tym zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka i placówkach opiekuńczo-wychowawczych,
- 9) pomoc osobom usamodzielnianym,
- 10) nadzór nad działalnością domów pomocy społecznej oraz wydawanie decyzji w zakresie kierowania i umieszczania w nich osób wymagających całodobowej opieki,
- 11) prowadzenie Ośrodka Interwencji Kryzysowej oraz Specjalistycznego Poradnictwa Socjalnego i Rodzinnego,
- 12) prowadzenie obsługi finansowo-księgowej Rodzinnych Domów Dziecka,
- 13) sprawowanie kontroli nad placówkami opiekuńczo-wychowawczymi oraz koordynacja spraw związanych z funkcjonowaniem tych placówek,
- 14) obsługa organizacyjno-techniczna zespołu interdyscyplinarnego,
- 15) realizacja zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych,
- 16) realizacja zadań wynikających z ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci,
- 17) przyznawanie i wypłata świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz podejmowanie działań wobec dłużników alimentacyjnych,
- 18) realizacja zadań wynikających z ustawy o dodatkach mieszkaniowych,
- 19) przyznawanie i wypłacanie zryczałtowanego dodatku energetycznego,
- 20) wykonywanie wszelkich czynności związanych z wypłatą świadczeń pieniężnych dla posiadaczy Karty Polaka osiedlających się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Informacja z działalności decyzyjnej MOPR za 2019 r.

MOPR w 2019 r. wydał 86 327 decyzji administracyjnych w sprawach: świadczeń z pomocy społecznej - 43 768 (50,7%), świadczenia wychowawczego i świadczenia „Dobry start”*- 4 284 (5%), świadczeń rodzinnych - 18 744 (21,7%), dodatków mieszkaniowych - 9 172 (10,6%), dodatków energetycznych - 4 329 (5%), dłużników alimentacyjnych i funduszu alimentacyjnego - 2 288 (2,7%), opieki nad dzieckiem 1 830 - 2,1%, uprawnienia do świadczeń opieki zdrowotnej - 332 (0,4%), pobytu w domu pomocy społecznej - 1 580 (1,8%).

*Od 01.07.2019 r. przyznanie świadczenia wychowawczego oraz świadczenia „Dobry Start” następuje w formie informacji (wydano 57 202 informacje przyznające: świadczenie wychowawcze - 34 532, „Dobry Start” - 22 670).

Od decyzji wydanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku wpłynęły 1 544 odwołania (wniesiono je od 1,8% wydanych decyzji).

I. POMOC SPOŁECZNA DLA OSÓB I RODZIN W TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie pomoc społeczną dla mieszkańców Białegostoku organizuje we współpracy z organizacjami społecznymi i pozarządowymi, Kościołem Katolickim, innymi kościołami, związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi i prawnymi.

Celem pomocy społecznej jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać samodzielnie. Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Zadaniem pomocy społecznej jest także podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Rodzaj, forma i rozmiar świadczeń powinny być odpowiednie do okoliczności uzasadniających przyznanie pomocy, a potrzeby uwzględnione, jeśli odpowiadają celom i możliwościom, w tym finansowym, pomocy społecznej. Ustawa o pomocy społecznej nakłada na osoby i rodziny obowiązek współdziałania w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej. Wobec tego w pierwszej kolejności powinny one wykorzystać własne możliwości, zasoby i uprawnienia. Oznacza to, że w realizacji zadań pomocy społecznej należy kierować się zasadą pomocniczości i partycypacji. W oparciu o te wyznaczniki podmioty polityki społecznej wkraczają ze wsparciem wówczas, gdy - mimo zaangażowania osób i rodzin w poprawę własnej sytuacji życiowej - samodzielne rozwiązanie problemów życiowych nie jest możliwe.

W 2019 r. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku objął różnego rodzaju wsparciem w ramach pomocy społecznej około 3,8 % mieszkańców miasta Białegostoku.

Tabela Nr 1. Liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej przyznanych decyzją w stosunku do liczby mieszkańców miasta Białegostoku w 2019 r.

Liczba mieszkańców Białegostoku (zameldowanych na pobyt stały i czasowy - stan na 31.12.2019 r.*)	Liczba osób/rodzin	Liczba osób w rodzinach	% mieszkańców Białegostoku objętych pomocą
280 169	7 689	10 758	3,8

* źródło: Rejestr mieszkańców miasta Białegostoku, Urząd Miejski w Białymstoku, Departament Obsługi Mieszkańców

Tabela Nr 2 zawiera dane dotyczące ogólnej liczby osób i rodzin (oraz osób w tych rodzinach), którym MOPR w 2019 r. udzielił wsparcia na podstawie ustawy o pomocy społecznej. W drodze decyzji administracyjnej świadczenia pomocy społecznej przyznano 7 689 osobom i rodzinom przebywającym w środowisku (liczba osób w tych rodzinach to 10 758), co stanowi 3,8 % mieszkańców Białegostoku.

W ramach ustawy o pomocy społecznej, oprócz pomocy świadczonej w środowisku, Ośrodek realizował zadanie zapewnienia opieki całodobowej w domach pomocy społecznej (w ww. domach umieszczono 132 osoby, a z pobytu łącznie korzystało 946 osób) oraz zadania z zakresu usamodzielnienia wychowanków (22 osoby). Ponadto 3 545 osobom i rodzinom świadczonego pomoc wyłącznie w formie pracy socjalnej (w sprawach tych nie wydaje się decyzji administracyjnej), w rodzinach tych było 6 959 osób.

1. Przyczyny korzystania z pomocy społecznej

Ustawowe regulacje dotyczące świadczeń z pomocy społecznej nadają im charakter obowiązkowy bądź fakultatywny. Rodzaj, forma i rozmiar przyznawanych świadczeń zależne są od indywidualnej sytuacji osoby lub rodziny ubiegającej się o wsparcie, okoliczności uzasadniających potrzebę udzielenia pomocy, liczby osób i rodzin potrzebujących wsparcia oraz od możliwości finansowych Ośrodka. W 2019 r. prawo do

świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługiwało osobom i rodzinom, których dochód (netto) nie przekraczał kryterium dochodowego wynoszącego:

- dla osoby samotnie gospodarującej - 701 zł,
- na osobę w rodzinie - 528 zł,

przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednej z przesłanek wymienionych w art. 7 pkt 2-15 ustawy o pomocy społecznej, np. bezrobocie, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, uzależnienia, bezdomności.

Wykres Nr 1. Liczba osób i rodzin korzystających w 2019 r. z pomocy społecznej ze względu na okoliczności jej przyznania (określone w art. 7 ustawy)

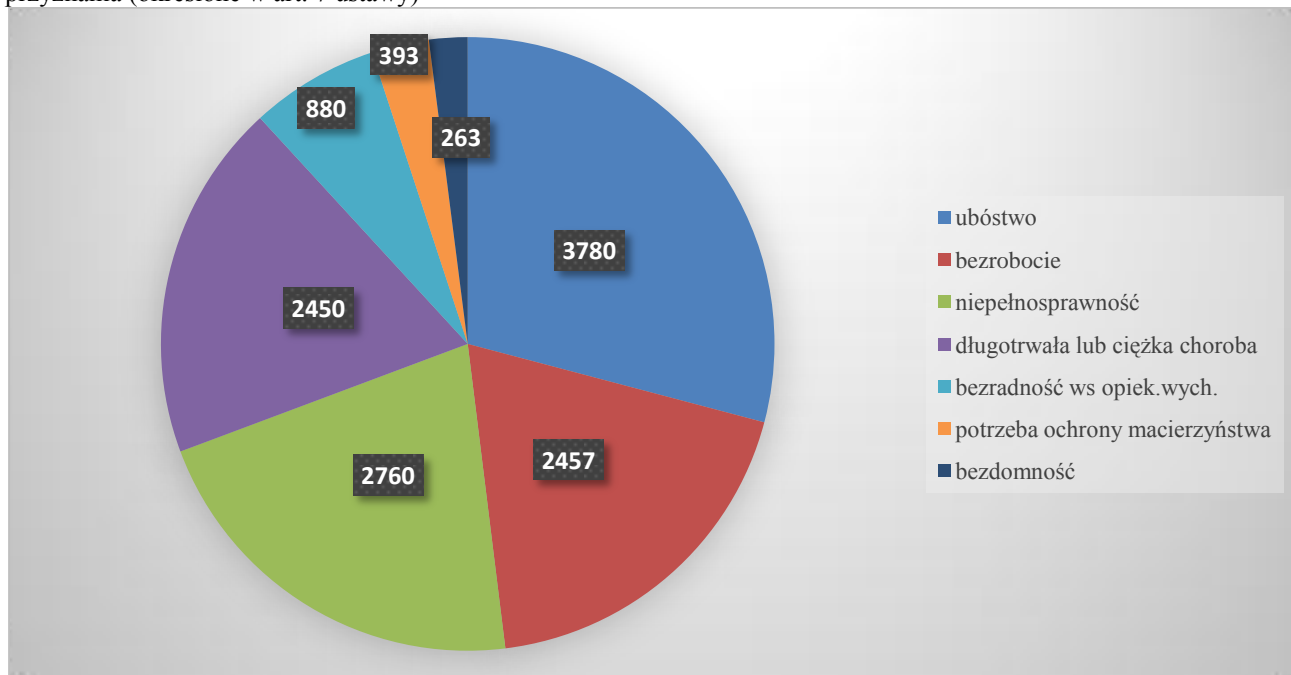

Tabela Nr 2. Przesłanki przyznania pomocy wymienione w art. 7 ustawy o pomocy społecznej

Trudna sytuacja życiowa	Liczba osób/rodzin	Liczba osób w rodzinie
Ubóstwo	3 780	6 601
Sieroctwo	3	6
Bezdomność	263	263
Potrzeba ochrony macierzyństwa	393	1 631
w tym: wielodzietność	129	685
Bezrobocie	2 457	5 167
Niepełnosprawność	2 760	4 005
Długotrwała lub ciężka choroba	2 450	3 697
Przemoc w rodzinie	49	138
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego - ogółem, w tym:	880	2 789
rodziny niepełne	332	942
rodziny wielodzietne	106	569
Alkoholizm	258	390
Narkomania	21	29
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	116	155
Trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w RP status uchodźcy, ochronę uzupełniającą, zezwolenie na pobyt czasowy	132	322
Zdarzenie losowe	6	14

Najczęstszą przyczyną korzystania z pomocy społecznej było ubóstwo, niepełnosprawność, bezrobocie oraz długotrwała lub ciężka choroba, a marginalnymi sieroctwo i zdarzenia losowe.

2. Świadczenia z pomocy społecznej

MOPR w Białymstoku przyznał w drodze decyzji administracyjnej (w ramach zadań z zakresu pomocy społecznej) świadczenia 7 689 osobom i rodzinom, rodziny te liczyły 10 758 osób. Wydano 43 768 decyzji w sprawie świadczeń pieniężnych i niepieniężnych (poza pobytami i usługami w domu pomocy społecznej oraz usamodzielnieniami wychowanków), w tym: 41 813 - przyznających, 214 - odmownych, 1 321 - zmieniających, 117 - wstrzymujących, 35 - uchylających, 1 - wygaszającą i 267 umarzających.

2.1. Zadania własne gminy

2.1.1. Świadczenia pieniężne

Tabela Nr 3. Świadczenia realizowane w 2019 r. w ramach zadań własnych gminy

Forma pomocy	Liczba osób/rodzin	Liczba osób w rodzinach	Kwota świadczeń (w zł)
Zasiłki stałe	1 482	1 710	8 153 603
Zasiłki okresowe	3 711	7 036	6 675 114
Zasiłki celowe ogółem, w tym:	4 262	8 211	5 019 324
zasiłki specjalne celowe	660	984	579 934
na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego	6	14	17 700

2.1.2. Pomoc rzeczowa

Tabela Nr 4. Pomoc rzeczowa w postaci dostarczenia opału (z dowozem) - zadanie własne gminy

Forma pomocy	Liczba osób/rodzin	Liczba osób w rodzinach	Koszt świadczeń (w zł)
Pomoc rzeczowa w postaci opału oraz usługi dostarczenia opału - dowozu	65	86	50 645

2.1.3. Składki na ubezpieczenie zdrowotne

Tabela Nr 5. Składki na ubezpieczenie zdrowotne - zadanie własne gminy

Formy pomocy - zadania własne gminy	Liczba osób, za które opłacano składkę	Kwota świadczeń (w zł)
Oплата składki za osoby: pobierające zasiłek stały, realizujące kontrakt socjalny, objęte indywidualnym programem zatrudnienia socjalnego w CIS	1 247	628 302

2.1.4. Zapewnienie posiłku i pomoc w zakresie dożywiania

Tabela Nr 6. Zapewnienie posiłku i pomoc w zakresie dożywiania - w ramach Programu

Wyszczególnienie		Liczba osób*	Koszt ogółem (w zł)	Środki własne (w zł)	Dotacja (w zł)
Osoby objęte Programem „Posiłek w szkole i w domu” ogółem, w tym w formie:		9 401	6 628 497	1 550 282	5 078 215
posiłku	dzieci do 7 roku życia	347	469 145	114 808	354 336
	uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej	1 098			
	dzieci i młodzież, którym wydano posiłki bez decyzji	131	18 862	5 265	13 597
	pozostałe osoby otrzymujące pomoc na podstawie art. 7 ustawy o pomocy społecznej	229	1 725**	315 ***	1 411 ****
zasiłku celowego	dzieci do 7 roku życia	1 209	6 138 765	1 429 894	4 708 871
	uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej	1 540			
	pozostałe osoby otrzymujące pomoc na podstawie art. 7 ustawy o pomocy społecznej	5 462			

* liczba osób nie sumuje się (osoby i rodziny mogą korzystać zarówno z posiłku jak i z zasiłku celowego)

** 368 360 zł, *** 130 854 zł, **** 250 000 zł - ponadto środki w budżecie Dziennego Domu Pomocy Społecznej

Pomocą w formie dożywiania w ramach Programu objęto 9 401 osób. Łączna kwota wydatkowana na pomoc w formie dożywiania (na posiłki i zasiłki celowe w ramach Programu oraz na posiłki przyznane poza

Programem) wyniosła 6 705 766 zł, z tego w ramach Programu - 6 628 497 zł (środki własne 1 550 282 zł - 23,4%, dotacja celowa 5 078 215 - 76,6% zł), poza Programem - 77 269 zł (wyłącznie środki własne gminy, które przeznaczone były na sfinansowanie posiłków dzieciom i młodzieży w szkołach - 46 762 zł oraz uczestnikom Środowiskowego Domu Samopomocy - 30 507 zł).

Dotacja celowa przyznana w ramach Programu została wykorzystana w całości.

W 2019 roku dożywianie dzieci i młodzieży było realizowane w 113 placówkach na terenie Białegostoku, tj. w 57 szkołach, 53 przedszkolach oraz 3 żłobkach. Koszt posiłków udzielonych dzieciom i młodzieży wyniósł 534 769 zł, z tego 18 862 zł przeznaczono na opłacenie posiłków 131 dzieciom i uczniom otrzymującym je bez decyzji administracyjnych (ramach wieloletniego programu osłonowego w zakresie dożywiania „Pomoc Miasta Białegostoku w formie posiłku dzieciom w przedszkolu i uczniom w szkole” na lata 2019-2023) i 46 762 zł na posiłki przyznane poza Programem 137 dzieciom.

Natomiast pomoc osobom dorosłym w formie jednego gorącego posiłku (obiadu) realizowana była w 2 placówkach, tj. w Dziennym Domu Pomocy Społecznej w Białymstoku (2 stołówki) i w Środowiskowym Domu Samopomocy, przy czym posiłki wydawane w DDPS były finansowane z budżetu Domu. W 2019 r. posiłki w DDPS spożywało 448 osób dorosłych (227 osobom posiłki finansowano w ramach Programu, 221 osobom posiłki finansowano ze środków gminy). Ponadto z posiłków korzystało 24 uczestników ŚDS (2 - w ramach Programu i 22 poza Programem). W ramach Programu posiłki w DDPS spożywało 229 osób dorosłych.

Łączna liczba osób objętych pomocą w formie gorącego posiłku - 2 185 (1 713 dzieci i 472 osób dorosłych).

W 2019 r. MOPR kontynuował realizację Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 (PO PŻ). Pomoc żywnościowa jest realizowana w ramach Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD) i kierowana jest do osób i rodzin, które z powodu niskich dochodów znajdują się w trudnej sytuacji życiowej i nie mogą zapewnić odpowiednich produktów żywnościowych. Pomocą żywnościową w ramach PO PŻ mogą być objęte osoby i rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej, spełniające kryteria określone w art. 7 ustawy o pomocy społecznej, których dochód nie przekracza 200% kryterium dochodowego uprawniającego do korzystania z pomocy społecznej, tj. dla osoby samotnie gospodarującej - 1 402 zł, a na osobę w rodzinie - 1 056 zł.

W roku sprawozdawczym realizowano dwa podprogramy POPŻ: Podprogram 2018 (od stycznia do czerwca 2019 r.) i Podprogram 2019 (od sierpnia do grudnia 2019 r.).

W zakresie doboru osób i weryfikacji uprawnień do pomocy żywnościowej MOPR współpracował z podmiotami zajmującymi się dystrybucją żywności na terenie miasta Białegostoku. Współpraca polegała na wydaniu przez pracownika socjalnego MOPR skierowania do właściwej organizacji, które potwierdzało uprawnienie osoby/rodziny do otrzymania pomocy żywnościowej z PO PŻ.

W 2019 r. wydawano skierowania do 12 lokalnych organizacji partnerskich w celu otrzymania żywności:

- Stowarzyszenie Pomocy Rodzinie „DROGA”,
- Stowarzyszenie „Ku Dobrej Nadziei”,
- Kościół Zielonoświątkowy Zbór „Dobra Nowina”,
- Stowarzyszenie Kontakt Miast Białystok - Eindhoven,
- Stowarzyszenie na rzecz rodziny i osób zagrożonych wykluczeniem społecznym „HOLOS”,
- Stowarzyszenie Penitencjarne „Patronat”,
- Polski Komitet Pomocy Społecznej,
- Towarzystwo Przyjaciół Dzieci,
- Chrześcijańska Służba Charytatywna Oddział Podlaski,
- Kościół Adwentystów Dnia Siódmego,
- Parafialne Koło Caritas przy parafii p.w. Bł. Bolesławy Lament,
- Parafia Matki Bożej Różańcowej.

Osoby, które otrzymały skierowanie pracownika socjalnego MOPR korzystały ze wsparcia w postaci żywności, wydawanej cyklicznie (comiesięcznie) w formie paczek żywnościowych. Ponadto w ramach ww. Programu osoby uprawnione mogły nieodpłatnie uczestniczyć w działaniach towarzyszących, takich jak:

- warsztaty kulinarne,
- warsztaty dietetyczne i dotyczące zdrowego żywienia,
- warsztaty edukacji ekonomicznej.

Pomoc udzielana w formie produktów spożywczych, jak również udział w warsztatach miały na celu zwiększenie bezpieczeństwa żywnościowego osób potrzebujących, włączenie osób doświadczających deprivacji materialnej w funkcjonowanie społeczności lokalnych oraz wzmacnianie samodzielności i kompetencji w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego. Do pomocy w ramach PO PŻ w 2019 r. skierowano 3 076 osób.

2.1.5. Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze

W 2019 r. usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze przyznano i świadczone 552 osobom. Pomoc w tej formie była realizowana w miejscu zamieszkania podopiecznych przez dwa podmioty, tj. Polski Czerwony Krzyż, Polski Komitet Pomocy Społecznej oraz - dla osób z chorobą Alzheimera - w siedzibie Domu Pomocy Społecznej w Białymstoku przy ul. Baranowickiej 203.

Odpłatność za przyznane usługi ustalano w oparciu o przepisy Uchwały Rady Miejskiej Białegostoku Nr XXVI/248/04 z dnia 31 maja 2004 r. w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz szczegółowych warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania.

W roku sprawozdawczym cena za 1 godzinę usług świadczonych przez PCK i PKPS wynosiła 22,50 zł.

Tabela Nr 7. Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze realizowane w ramach zadań własnych gminy

Usługi opiekuńcze	Liczba osób	Koszt świadczeń (w zł)
Usługi opiekuńcze świadczone w miejscu zamieszkania	527	3 805 953
Usługi dla osób z chorobą Alzheimera świadczone w Domu Pomocy Społecznej w Białymstoku przy ul. Baranowickiej 203	25	162 534 (środki w budżecie DPS)

2.1.6. Sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym

Tabela Nr 8. Pochówki – zadanie własne obowiązkowe gminy

Liczba pochówków	Koszt całkowity (w zł)
34	70 543*
w tym osobom bezdomnym	
10	24 777

*bez kwoty refundacji 6 pochówków wynoszącej 18 935 zł (łącznie kwota pochówków - 89 478 zł)

2.1.7. Gminny program osłonowy

W 2019 r. MOPR realizował program osłonowy przyjęty Uchwałą Nr II/14/18 Rady Miasta Białegostoku z dnia 29 listopada 2018 r. w sprawie przyjęcia gminnego programu osłonowego w zakresie zmniejszenia wydatków poniesionych na leki przez mieszkańców Miasta Białegostoku.

Program adresowany jest do mieszkańców Miasta Białegostoku - osób niezdolnych do pracy z tytułu wieku (tj. osób, które osiągnęły wiek emerytalny zgodnie z ustawą z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych), osób przewlekle chorych w wieku produkcyjnym, osób niepełnosprawnych, znajdujących się w trudnej sytuacji bytowej i ponoszących wydatki na zakup leków zleconych przez lekarza.

Pomoc finansowa w zakresie zmniejszenia poniesionych wydatków na leki przysługiwała, jeżeli:

- miesięczne wydatki na zakup leków zleconych przez lekarza osobom uprawnionym w miesiącu poprzedzającym złożenie wniosku przekroczyły kwotę 30 zł,
- dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie nie przekraczał 200% kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub 175% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, zgodnie z art. 8 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy.

Pomoc finansowa w zakresie zmniejszenia wydatków poniesionych na zakup leków zleconych przez lekarza (pierwszego kontaktu lub specjalistę) była przyznawana w wysokości wydatków poniesionych na ten cel przez osobę uprawnioną lub uprawnionego członka rodziny w miesiącu poprzedzającym złożenie wniosku, jednak łącznie nie mogła być wyższa od kwoty:

- 30% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie - w przypadku 1 osoby uprawnionej,
- 45% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie - w przypadku 2 osób uprawnionych,
- 60% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie - w przypadku 3 i większej liczby osób uprawnionych.

W 2019 r. z programu skorzystało 2 166 osób, w tym 1 437 osób niepełnosprawnych, 628 przewlekle chorych oraz 737 w wieku emerytalnym (u części osób w trakcie trwania roku nastąpiła zmiana tytułu uprawniającego do pomocy). Wspieraniem objęto 2 045 rodzin (2 941 osób w rodzinach). Kwota przyznanej pomocy wyniosła 1 259 997 zł.

W przypadku, gdy wniosek dotyczył więcej niż jednej osoby uprawnionej w rodzinie prowadzącej wspólne gospodarstwo domowe, wnioskodawca składał jeden wniosek w imieniu wszystkich uprawnionych:

- 10 445 wniosków dotyczyło uprawnienia jednej osoby w rodzinie,
- 521 wniosków dotyczyło uprawnienia dwóch osób w rodzinie,
- 57 wniosków dotyczyło uprawnienia trzech i więcej osób w rodzinie.

2.1.8. Praca socjalna

Praca socjalna jest nakierowana na pomoc osobom i rodzinom w celu wzmocnienia lub odzyskania zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie. Jest to świadczenie o charakterze niepieniężnym, realizowane bez względu na posiadany dochód. Pracę socjalną świadczy się osobom i rodzinom korzystającym np. z pomocy pieniężnej, ale również tym, które wykazują potrzebę rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej. Pracę socjalną realizują pracownicy socjalni. W 2019 roku pomocą w formie pracy socjalnej prowadzonej w ramach postępowania administracyjnego o przyznanie świadczeń z pomocy społecznej oraz w sytuacji, gdy była świadczona tylko praca socjalna objęto łącznie 10 493 rodziny (21 587 osób), przy czym wyłącznie pracą socjalną (bez udzielania innych świadczeń) objęto 3 544 rodziny (6 958 osób).

Praca socjalna realizowana była również w oparciu o kontrakt socjalny. Narzędzie to służy wzmocnieniu aktywności i samodzielności życiowej, a także zawodowej lub przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej. Kontrakt socjalny jest rodzajem umowy określającej sposób współdziałania osoby lub rodziny z pracownikiem socjalnym w celu rozwiązywania problemów życiowych. W ramach kontraktu dokonywano gruntownej diagnozy sytuacji klienta, ustalano jego zasoby i możliwości oraz motywowano do podjęcia działań ukierunkowanych na poprawę sytuacji życiowej.

W 2019 r. 140 osób realizowało 135 kontraktów socjalnych, z czego w 2019 r. 122 osoby zawarło 117 kontraktów socjalnych, a 18 kontraktów zostało zawartych w poprzednich latach. Spośród wszystkich osób, z którymi zawarto kontrakt socjalny, 98 osób (realizujących 93 kontrakty socjalne) zakończyły pozytywnie realizację uzgodnionych działań, 23 osoby (realizujących 23 kontrakty socjalne) zerwało zawartą umowę. Pozostałe kontrakty (19) realizowane są nadal.

Ponadto w ramach pracy socjalnej realizowano projekty socjalne skierowane do określonych grup społecznych.

2.2. Zadania zlecone z zakresu administracji rządowej realizowane przez gminę

2.2.1. Specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Na podstawie Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych świadczone były specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Zadanie to realizowały dwie organizacje pozarządowe: Polski Czerwony Krzyż Oddział Okręgowy w Białymstoku i Polski Komitet Pomocy Społecznej Oddział Okręgowy w Białymstoku. Cena odpłatności za 1 godzinę tych usług wynosiła 26 zł.

Tabela Nr 9. Liczba osób oraz kwota wydatkowana na świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych

Formy pomocy	Liczba osób	Koszt świadczeń (w zł)
Specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi	10	126 856

2.2.2. Środowiskowy Dom Samopomocy, ul. 11 Listopada 6

Do końca lutego 2019 r. MOPR prowadził dzienny ośrodek wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi tj. Środowiskowy Dom Samopomocy (typ A, B). Placówka przeznaczona była dla osób realizujących proces wspierająco-aktywizujący, wymagających pomocy niezbędnej do życia w środowisku rodzinnym i społecznym, w szczególności w zakresie zwiększenia zaradności i samodzielności życiowej, a także integracji społecznej. W Domu realizowane były specjalistyczne usługi opiekuńcze. Placówka dysponowała 52 miejscami, które były w pełni wykorzystane. W okresie I-II.2019 r. nie przyjęto nowych uczestników.

Od 1 marca 2019 r. Środowiskowy Dom Samopomocy przy ul. 11 Listopada 6 został wyodrębniony ze struktur MOPR i stanowi jednostkę organizacyjną Miasta Białegostoku. W okresie od 1.01.2019 r. do 31.12.2019 r. wydano 55 skierowań, a w zajęciach ww. Domu uczestniczyło 55 osób.

Ponadto na zlecenie Miasta Białystok (w wyniku postępowania konkursowego) prowadzony jest Środowiskowy Dom Samopomocy przy ul. Pogodnej 63 dla osób przewlekle chorych psychicznie i upośledzonych umysłowo. Zadanie to realizuje Caritas Archidiecezji Białostockiej. Dom dysponuje 45 miejscami, które są w pełni wykorzystane. W okresie od 1.01.2019 r. do 31.12.2019 r. w zajęciach ww. Domu uczestniczyło 47 osób.

2.3. Zadania własne powiatu

2.3.1. Poradnictwo specjalistyczne

Poradnictwo specjalistyczne, w szczególności prawne, psychologiczne i rodzinne jest świadczone, bez względu na posiadany dochód, osobom i rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych. Poradnictwo specjalistyczne realizowane jest głównie przez pracowników Ośrodka Interwencji Kryzysowej, porady prawne udzielane są również przez prawnika Działu Specjalistycznego Poradnictwa Socjalnego.

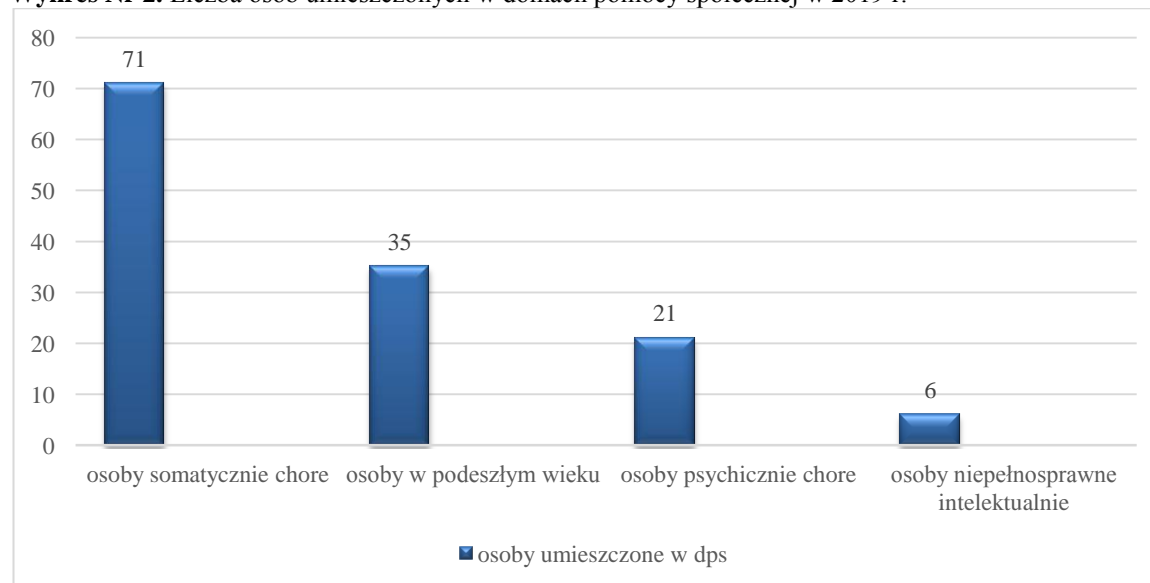
Porady udzielone w 2019 r.:

1. Poradnictwo psychologiczne - udzielono 2 540 porad psychologicznych 769 osobom i rodzinom (w rodzinach były 1 663 osoby). Zakres porad z jakimi zgłaszali się klienci obejmował problemy związane z przemocą w rodzinie (pomoc osobom doświadczającym przemocy, jak i stosującym przemoc w rodzinie), wydarzeniami traumatycznymi (wypadki komunikacyjne, pożar, utrata pracy, utrata bliskiej osoby), przeżywanie żaloby, myśli i tendencje samobójcze, zaburzenia emocjonalne.
2. Poradnictwo rodzinne - udzielono 1 323 porady rodzinne 352 osobom/rodzinom (830 osób w rodzinie). Porady dotyczyły problemów związanych z konfliktem małżeńskim/w konkubinacie lub rodzinnym, konfliktem z dorosłymi dziećmi, przemocą ze strony bliskich, rozwodów, zdrad partnerskich, separacji i samotności.
3. Poradnictwo pedagogiczne - udzielono 504 porady 136 osobom/rodzinom (264 osoby w rodzinie).
4. Poradnictwo mieszkaniowe i socjalne - udzielono 297 porad socjalnych i w sprawach mieszkaniowych 158 osobom/rodzinom (426 osób w rodzinie). Sprawy z jakimi zgłaszali się klienci dotyczyły wynajmu mieszkań z zasobów miasta, bezdomności, bezrobocia, ubóstwa, złych warunków mieszkaniowych, eksmisji, problemów ludzi starszych, wsparcia kobiet w ciąży.
5. Poradnictwo prawne - w OIK udzielono 1 348 porad prawnych 636 osobom/rodzinom (1 984 osoby w rodzinie). Większość z nich dotyczyła prawa rodzinnego i opiekuńczego, prawa spadkowego oraz prawa karnego z zakresu przemocy w rodzinie. Ponadto prawnik Działu Specjalistycznego Poradnictwa Socjalnego udzielił 35 porad prawnych 35 osobom/rodzinom (98 osób w rodzinie), przy czym dotyczyły one tematyki prawa rodzinnego i opiekuńczego, zabezpieczenia społecznego i ochrony praw lokatorów.
6. Terapia par i małżeństw - uczestniczyło 58 osób, odbyło się 69 spotkań.

2.3.2. Domy pomocy społecznej

W 2019 r. do domów pomocy społecznej skierowano 180 osób (95 osób do domów funkcjonujących na terenie Miasta Białystok, 85 osób do domów na terenie innych powiatów), w tym 27 osób do DPS dla przewlekle psychicznie chorych. W domach pomocy społecznej umieszczono łącznie 133 osoby (49 osób na terenie Miasta Białystok, 84 osoby na terenie innych powiatów).

Wykres Nr 2. Liczba osób umieszczonych w domach pomocy społecznej w 2019 r.

Natomiast na umieszczenie (stan na dzień 31.12.2019 r.) oczekuje łącznie 107 mieszkańców Miasta Białegostoku (w tym 24 osoby, które przebywają w DPS, oczekują na zmianę Domu).

Odpłatność Gminy za pobyt 711 mieszkańców Miasta Białystok (przebywających w domach pomocy społecznej na terenie Miasta Białystok i innych powiatów), którym przyznano decyzją świadczenie w 2019 r. wyniosła 20 672 734 zł.

Odpłatność ustalona na podstawie decyzji administracyjnych wydanych w oparciu o art. 59 ust. 1 w związku z art. 61 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej wyniosła 203 944 zł.
W roku sprawozdawczym podpisano (zgodnie z art. 103 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej) 15 umów i 6 aneksów do umów z osobami zobowiązanymi do ponoszenia opłat za pobyt bliskich w domach pomocy społecznej, które poniosły odpłatność na łączną kwotę 142 653 zł.

Domy pomocy społecznej funkcjonujące na terenie Miasta Białystok:

1. Dom Pomocy Społecznej ul. Świerkowa 9 dla osób przewlekle somatycznie chorych, dysponuje 188 miejscami. Średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca na koniec 2019 r. wynosił 3 931 zł.
2. Dom Pomocy Społecznej ul. Baranowicka 203 z Filią w Bobrowej, dysponuje łącznie 306 miejscami (102 miejsca dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, 168 miejsc dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie, 36 miejsc dla osób przewlekle psychicznie chorych - Filia w Bobrowej). Średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca na koniec 2019 r. wynosił 4 742 zł.
3. Dom Pomocy Społecznej Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek od Cierpiących ul. Proletariacka 8, przeznaczony dla osób w podeszłym wieku, dysponuje 25 miejscami. Średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca na koniec 2019 r. wynosił 3 420 zł.

Działania podejmowane przez MOPR, związane z zapewnieniem opieki w domach pomocy społecznej:

- złożono w sądzie 28 wniosków o wydanie postanowień w sprawie skierowania osób bezwzględnie wymagających pomocy, a niewyrażających zgody na umieszczenie w domu pomocy społecznej,
- co 6 miesięcy (oraz w miarę potrzeb) dokonywano z urzędu analizy sytuacji dochodowej mieszkańców domów pomocy społecznej oraz osób zobowiązanych do ponoszenia opłaty za pobyt w ww. domach.

2.3.3. Osoby usamodzielniane na podstawie ustawy o pomocy społecznej

Pomoc z tytułu usamodzielniania przysługuje wychowankom opuszczającym rodziny zastępcze i placówki opiekuńczo-wychowawcze oraz placówki, o których mowa w art. 88 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, tj. domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę oraz młodzieżowe ośrodki wychowawcze.

1. Pomoc przyznana osobom usamodzielnianym na podstawie ustawy o pomocy społecznej

Tabela Nr 10. Usamodzielniani wychowankowie rodzin zastępczych

Pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej		Razem
Liczba osób	Kwota świadczeń (w zł)	Kwota świadczeń łącznie (w zł)
2	5 000	5 000

2. Pomoc przyznana osobom usamodzielnianym na podstawie ustawy o pomocy społecznej - art. 88 ust. 1.

Tabela Nr 11. Usamodzielniani wychowankowie młodzieżowych ośrodków wychowawczych, młodzieżowych ośrodków socjoterapeutycznych, zakładów poprawczych

Pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki		Pomoc pieniężna na usamodzielnienie		Pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej		Razem
Liczba osób	Kwota świadczeń (w zł)	Liczba osób	Kwota świadczeń (w zł)	Liczba osób	Kwota świadczeń (w zł)	Kwota świadczeń łącznie (w zł)
18	65 379	3	8 815	3	7 500	81 694

2.3.4. Mieszkania chronione treningowe

W Białymstoku funkcjonuje 5 mieszkań chronionych przeznaczonych dla usamodzielnianych wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz placówek określonych w art. 88 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej. Mieszkania chronione zlokalizowane są przy ulicach:

- Pułaskiego 63 m. 56,
- Waszyngtona 22 m. 74,
- Białówny 1 m. 1,
- Komisji Edukacji Narodowej 9 m. 3,
- Pietkiewicza 6D m. 92.

W mieszkaniach chronionych zamieszkiwało 19 usamodzielnianych wychowanków (w tym 2 matki z 2 dziećmi). Wychowankowie partycypowali w kosztach utrzymania mieszkania w wysokości zależnej od dochodu własnego. Z tego tytułu uzyskano kwotę 21 342 zł.

2.3.5. Ośrodek Interwencji Kryzysowej

Ośrodek Interwencji Kryzysowej, prowadzony przez MOPR, udziela bezpłatnej pomocy osobom i rodzinom z terenu miasta, bez względu na ich sytuację materialną, w sytuacjach nagłego lub przewlekłego kryzysu spowodowanego m.in. przemocą domową, kryzysem małżeńskim, konfliktem rodzinnym, żałobą, osieroceniem, wypadkiem (w tym masowym i katastrofą), klęską żywiołową, samobójstwem, trudnościami wychowawczymi, kryzysem spowodowanym ubóstwem, bezrobociem, długotrwałą chorobą, bezradnością.

Formy pomocy:

- całodobowe dyżury interwencyjne (podejmowanie działań interwencyjnych, w sytuacjach nagłego lub przewlekłego kryzysu),
- całodobowe poradnictwo telefoniczne,
- poradnictwo: psychologiczne, pedagogiczne, prawne, rodzinne, socjalne,
- terapia osób/par w kryzysie,
- wsparcie grupowe, w formie:
 - grup wsparcia dla osób doznających przemocy w rodzinie,
 - grup wsparcia dla osób doświadczających trudności w nawiązywaniu relacji,
 - grup edukacyjno-relaksacyjnych dla osób zmagających się ze stresem i zaburzeniami lękowymi,
 - zajęć psychoedukacyjnych dla rodziców „Szkoła dla Rodziców” (cz.1),
- konsultacje indywidualne dla rodziców z psychologiem/pedagogiem, w sytuacji trudności wychowawczych z dzieckiem,
- pomoc dzieciom, w szczególności w formie:
 - konsultacji indywidualnych z psychologiem,
 - konsultacji indywidualnych z pedagogiem,
 - Treningu Zastępowania Agresji (TZA),
 - grup socjoterapeutycznych dla dzieci,
- realizacja Programów:
 - Korekcyjno-Edukacyjnych dla Osób Stosujących Przemoc w Rodzinie,
 - Psychologiczno-Terapeutycznych dla Osób Stosujących Przemoc w Rodzinie,
- zapewnianie czasowego schronienia kobietom oraz kobietom z dziećmi, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej, w tym doświadczającym przemocy domowej.

Tabela Nr 12. Formy pomocy realizowane przez Ośrodek Interwencji Kryzysowej w 2019 r.

Forma pomocy - zadania własne powiatu	Liczba osób objętych pomocą
Interwencja kryzysowa - pomoc doraźna i terapeutyczna	1 564
Poradnictwo psychologiczne	537
Poradnictwo rodzinne	298
Poradnictwo prawne	613
Poradnictwo socjalne (w tym mieszkaniowe)	158
Poradnictwo psychologiczne dla dzieci i młodzieży	232
Poradnictwo pedagogiczne dla dzieci	52
Poradnictwo pedagogiczne dla rodziców	84
Praca z osobami stosującymi przemoc	83
Schronienie (kobiety i dzieci)	55
Grupy wsparcia dla osób doświadczających przemocy	37
Grupy korekcyjno-edukacyjne dla osób stosujących przemoc	34
Grupy socjoterapeutyczne (dzieci i rodzice), 2 edycje	35
Trening Zastępowania Agresji, 2 edycje	18
Warsztaty „Szkoła dla Rodziców” cz. 1, 2 edycje	24
Grupa edukacyjno-relaksacyjna, 2 edycje	10
Terapia małżeństw/par	58
Grupa wsparcia dla osób doświadczających trudności w nawiązywaniu relacji	8

Interwencja kryzysowa i poradnictwo specjalistyczne

W 2019 r. przeprowadzono 8 744 interwencji. Z pomocy OIK skorzystały łącznie 1 564 osoby.

Tabela Nr 13. Problemy zgłaszane przez osoby korzystające z pomocy OIK*

Zgłaszane problemy	Liczba osób	Liczba interwencji
Konflikt małżeński i w konkubinacie	469	1 073
Przemoc ze strony bliskich	425	901

Konflikt rodzinny	319	628
Problemy wychowawcze	319	628
Problemy emocjonalne	213	454
Trudności z funkcjonowaniem w życiu codziennym	281	639
Zaburzenia psychiczne	272	624
Rozwód	261	539
Choroba	153	268
Współuzależnienie od alkoholu	112	162
Trudności adaptacyjne	85	105
Problemy dorastania	167	456
Trudności szkolne	151	392
Długi	114	173
Stosowanie przemocy	67	86
Rozstanie z bliską osobą	83	163
Alkoholizm własny	58	122
Wydarzenie traumatyczne	81	161
Bezrobocie	67	242
Utrata bliskiej osoby	68	119
Kryzys wartości	48	73
Bezdomność	44	209
Konflikt z dorosłymi dziećmi	42	88
Separacja	59	79
Zdrada partnerska	41	72
Ubóstwo	33	137
Myśli samobójcze	44	75
DDA (dorosłe dziecko alkoholika)	59	63
Odzyskanie władzy rodzicielskiej	49	159
Dziecko alkoholika	52	139
Złe warunki mieszkaniowe	24	35
Uzależnienie od narkotyków	23	51
Przemoc ze strony obcych	33	42
Samotność	43	104
Uzależnienie od leków, hazardu	18	21
Eksmisja	25	35
Konflikt z zakładem pracy	8	14
Zagrożenie eksmisją	11	11
Izolacja	10	10
Tendencje samobójcze	11	13
Utrata pracy	10	10
Stan po próbie samobójstwa	10	35
Ostry stan samobójczy	7	9
Katastrofa masowa	1	6

*Zestawienie obejmuje zarówno problemy zgłaszane jako podstawowe, jak również współwystępujące, które złożyły się na nasilenie sytuacji kryzysowej

W ramach poradnictwa specjalistycznego udzielono:

- 2 540 porad psychologicznych 769 osobom,
- 504 konsultacji pedagogicznych dla 136 osób,
- 1 323 porad rodzinnych 352 osobom,
- 1 348 porad prawnych 636 osobom,
- 297 porad socjalnych 158 osobom.

Ponadto odbyło się 69 spotkań w ramach terapii par i małżeństw, w których uczestniczyło 58 osób.

Udzielanie schronienia kobietom oraz kobietom z dziećmi

Ośrodek Interwencji Kryzysowej zapewniał schronienie kobietom i kobietom z dziećmi (15 miejsc). W 2019 roku udzielił schronienia 55 osobom, w tym 30 kobietom i 25 dzieciom. Z powodu doświadczania przemocy przyjęto 21 osób (11 kobiet i 10 dzieci). Średni okres schronienia w OIK wynosił 43 dni. W sytuacji 6 kobiet i kobiet z dziećmi wystąpiono o zwrot kosztów pobytu do gmin, właściwych ze względu na ostatnie ich miejsce zameldowania.

Prowadzenie grup wsparcia, socjoterapeutycznych, edukacyjnych i psychoedukacyjnych

1. Grupy wsparcia dla kobiet doznających przemocy w relacjach rodzinnych - odbyły się łącznie 33 cotygodniowe spotkania, w których uczestniczyło 37 osób. Grupa wsparcia dla osób doznających przemocy ma charakter otwarty.
2. Grupy socjoterapeutyczne - zrealizowano 2 edycje grup socjoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży, łącznie odbyło się 37 spotkań grupy, w których uczestniczyło 35 osób (20 dzieci i 15 rodziców). W ramach tej grupy 15 rodzicom zorganizowano 6 spotkań mających na celu podniesienie ich kompetencji wychowawczych.
3. Trening Zastępowania Agresji - w pierwszej połowie 2019 r. w warsztatach uczestniczyło 9 dzieci w wieku 8-11 lat, pełny cykl treningu, w trybie spotkań indywidualnych ukończyło 2 dzieci, w warsztatach uczestniczyło 9 dzieci w wieku 8-11 lat. Podczas edycji jesiennej objęto działaniami 18 dzieci (9 w wieku 8-10 lat oraz 9 w wieku 11-13 lat).
4. Zajęcia psychoedukacyjne dla rodziców pn. „Szkoła dla Rodziców” (cz.1) - odbyły się 2 cykle warsztatów w okresie: marzec-maj oraz październik-grudzień, w ramach których odbyło się 20 spotkań. Do grup zakwalifikowano 24 rodziców, pełny cykl szkolenia ukończyło 15 osób.
5. Grupa wsparcia dla osób doświadczających trudności w nawiązywaniu relacji - odbyły się 4 spotkania, w których uczestniczyło 7 osób.

Program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc

Głównym celem programu jest powstrzymanie osób stosujących przemoc w rodzinie przed kontynuacją takich zachowań, spowodowanie zmiany postaw, zwiększenie ich wiedzy na temat mechanizmów powstawania przemocy w rodzinie oraz zdolności samokontroli agresywnych zachowań, zdobycie umiejętności komunikowania się i rozwiązywania konfliktów w rodzinie bez stosowania przemocy, zwiększenie zdolności do konstruktywnego współżycia w rodzinie.

W roku sprawozdawczym odbyły się łącznie 4 edycje Programu Korekcyjno-Edukacyjnego dla Osób Stosujących Przemoc, w tym dwie w Areszcie Śledczym w Białymstoku.

Do programu przystąpiły 34 osoby, z tego 27 osób ukończyło program (7 kobiet i 20 mężczyzn). Na potrzeby realizacji programu korekcyjno-edukacyjnego w warunkach wolnościowych w drugim półroczu wynajęto salę poza siedzibą OIK. Jeden cykl programu obejmował 15 spotkań po 4 godziny edukacyjne (łącznie w 2019 r. odbyło się 60 spotkań warsztatowych).

Program psychologiczno-terapeutyczny dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

Program jest skierowany do osób używających przemocy do osiągania własnych celów, a także skazanych lub odbywających karę pozbawienia wolności za stosowanie przemocy w rodzinie, potrzebujących pomocy w radzeniu sobie z różnymi problemami osobistymi. Program psychologiczno-terapeutyczny jest pogłębieniem i rozwinięciem działań podejmowanych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie w ramach programu korekcyjno-edukacyjnego, będącego programem interwencyjnym, którego zasadniczym celem jest zatrzymanie przemocy w rodzinie. Istota Programu psychologiczno-terapeutycznego polega na realizacji osobistych celów terapeutycznych, które mają sprzyjać zwiększeniu samoświadomości, umiejętności samoregulacji i uruchomieniu zmian pozwalających na lepszą adaptację społeczną i optymalny poziom funkcjonowania w życiu codziennym.

W roku 2019 zrealizowano dwie edycje Programu, obie w Areszcie Śledczym w Białymstoku. W zajęciach wzięło udział łącznie 18 osadzonych, z których 14 ukończyło pełny cykl.

Procedura „Niebieskie Karty” oraz uczestnictwo w spotkaniach grup roboczych

W 2019 r. specjaliści Ośrodka Interwencji Kryzysowej uczestniczyli w 11 posiedzeniach grup roboczych dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W 21 przypadkach procedura została wszczęta przez pracowników Ośrodka (w 2 przypadkach formularz „Niebieska Karta” został bezpośrednio przekazany do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego w innej gminie).

Działalność informacyjna i profilaktyczna OIK

- realizacja projektu „Wiem, umiem, potrafię” w ramach Programu Osłonowego „Wspieranie jednostek samorządu terytorialnego w tworzeniu systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie” Edycja 2019 udział wzięło 28 dzieci;
- wystąpienie z prelekcją dotyczącą poszukiwania pomocy prawnej przez kobiety z grona klientów OIK w ramach konferencji naukowej „Kobieta w prawie” organizowanej przez Uniwersytet w Białymstoku;
- wystąpienie nt. oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych podczas seminarium pt. „Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie” organizowanego przez Białostockie Stowarzyszenie Krokus Klub Abstynentów;

- przeprowadzenie wykładu licealistom na temat praw dziecka, następnie udział w panelu dyskusyjnym w VI Liceum Ogólnokształcącym w Białymstoku;
- przeprowadzenie zajęć „Radzenie sobie z emocjami” dla uczniów Szkoły Podstawowej Nr 9 w Białymstoku (2 spotkania z klasą II szkoły podstawowej);
- wykład dotyczący uzależnień, przeprowadzony żołnierzom 18 Pułku Rozpoznawczego w ramach przedsięwzięcia profilaktycznego zorganizowanego przez Zakład Karny w Białymstoku;
- umożliwienie prowadzenia badań na zlecenie MRPiPS pt. „Badanie skuteczności pomocy udzielanej osobom dotkniętym przemocą w rodzinie” realizowanych w ramach Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020,
- przeprowadzenie szkolenia 103 pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Białymstoku z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

2.4.Pomoc cudzoziemcom - zadanie z zakresu administracji rządowej realizowane przez powiat

Pomoc dla cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą jest realizowana w ramach indywidualnego programu integracji (IPI). Jest on uzgadniany między MOPR a cudzoziemcem i podlega akceptacji Wojewody Podlaskiego. Wspieranie procesu integracji w ramach IPI trwa przez okres do 12 miesięcy. Środki na realizację programu przekazuje wojewoda. Przyznawane w ramach programu świadczenia przeznaczone są na utrzymanie, w szczególności na pokrycie wydatków na żywność, odzież, obuwie, środki higieny osobistej oraz opłaty mieszkaniowe i pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego.

W 2019 r. realizowano 13 Indywidualnych Programów Integracji (uczestniczyło łącznie 50 osób):

- 3 programy z cudzoziemcami posiadającymi status uchodźcy (3 rodziny liczące łącznie 10 osób),
- 10 programów z cudzoziemcami posiadającymi ochronę uzupełniającą (1 osoba samotnie gospodarująca i 9 rodzin liczących łącznie 39 osób).

W kursach językowych uczestniczyło 7 cudzoziemców, w tym cudzoziemcy posiadający status uchodźcy - 2 osoby i cudzoziemcy posiadający ochronę uzupełniającą - 5 osób. Organizatorem kursu języka polskiego była Fundacja „Dialog”.

MOPR opłacał ubezpieczenie zdrowotne cudzoziemcom objętym indywidualnym programem integracji na podstawie przepisów o pomocy społecznej, niepodlegających obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu.

Tabela Nr 14. Składki na ubezpieczenie zdrowotne - zadanie z zakresu administracji rządowej realizowane przez powiat

Formy pomocy - zadania zlecone	Liczba osób, za które opłacano składkę	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń (w zł)
Opłata składki za cudzoziemców realizujących indywidualny program integracji	2	19	1 096

Pomoc na zasadach ogólnych ustawy o pomocy społecznej

W 2019 r. pomocą na zasadach ogólnych określonych w ustawie o pomocy społecznej objęto 132 rodziny cudzoziemców posiadających status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą (w rodzinach tych były 322 osoby). Ponadto z pomocy w formie zasiłków celowych dla cudzoziemców, którym udzielono zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, skorzystało 37 osób/rodzin (w rodzinach tych było 100 osób).

Pomoc materialna o charakterze socjalnym

Od sierpnia 2019 r. MOPR w Białymstoku realizuje nowe zadanie – udzielanie pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Miasta Białystok. Łącznie przyznano stypendium szkolne 194 dzieciom ze 78 rodzin cudzoziemców (w tym 63 dzieciom z 27 rodzin cudzoziemców oczekujących na status uchodźcy będącym pod opieką Urzędu ds. cudzoziemców).

Praca socjalna realizowana na rzecz cudzoziemców

Poza prowadzeniem postępowań administracyjnych związanych z przyznawaniem świadczeń w ramach ustawy o pomocy społecznej, pracownicy socjalni Zespołu Pracowników Socjalnych Nr 11 zajmujący się pomocą cudzoziemcom, realizowali pracę socjalną:

- 41 osób motywowano do rejestracji w Powiatowym Urzędzie Pracy w Białymstoku, z czego 36 zarejestrowało się jako osoby bezrobotne bądź poszukujące pracy,
- 29 osób skierowano do pracodawców oferujących pracę, z czego 16 podjęło zatrudnienie,

- 34 osobom udzielono pomocy w znalezieniu szkoleń z zakresu aktywizacji społeczno-zawodowej, z czego 12 ukończyło kursy/szkolenia, a 17 podjęło zatrudnienie,
- 7 osób skierowano do uczestnictwa w zajęciach prowadzonych przez centrum integracji społecznej,
- 11 osób skierowano do Miejskiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w celu uzyskania orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, w tym 7 osób zgłosiło się, a 4 uzyskało orzeczenie o stopniu niepełnosprawności,
- 129 osób skierowano do organizacji pozarządowych w celu uzyskania dodatkowej pomocy,
- 56 osobom udzielono pomocy w uzyskaniu dodatku mieszkaniowego i energetycznego, z czego 55 osobom przyznano dodatek mieszkaniowy i/lub energetyczny,
- 14 osobom udzielono pomocy w ubieganiu się o lokal socjalny/komunalny,
- 61 osobom udzielono pomocy w uzyskaniu świadczeń rodzinnych, wychowawczych i/lub świadczeń z funduszu alimentacyjnego, przy czym wszystkie nabyły uprawnienia do tych świadczeń.

Ponadto pracownicy socjalni udzielali wsparcia m.in. w następującym zakresie:

- wypełnianie różnego rodzaju dokumentów, wniosków i druków oraz pomoc w załatwianiu spraw urzędowych,
- zapoznavanie klientów z przepisami ustawy o pomocy społecznej, ochronie danych osobowych, świadczeniach rodzinnych, dodatkach mieszkaniowych i innych uprawnieniach,
- pomoc w wyborze lekarza pierwszego kontaktu, rejestracji i ustalaniu wizyt lekarskich,
- pomoc w korzystaniu z dostępnego leczenia, w tym w poradniach specjalistycznych,
- pomoc w tłumaczeniu pism i wezwań, które cudzoziemcy otrzymali z urzędów i instytucji,
- pomoc w uzyskaniu kart pobytu, zgody na pobyt stały,
- pomoc w uzyskaniu stypendiów szkolnych,
- pomoc w uzyskaniu biletów miesięcznych i Kart Dużej Rodziny,
- wydawanie skierowań w celu uzyskania artykułów żywnościowych w ramach FEAD, wyprawek szkolnych, odzieży, sprzętów i artykułów gospodarstwa domowego, mebli itp.,
- wyjaśnianie realiów i zasad funkcjonowania urzędów, firm, polskich regulacji prawnych, różnic kulturowych i religijnych, praw i obowiązków obywateli, zawierania małżeństw, opieki nad dziećmi.

II. DZIAŁANIA AKTYWIZACYJNE I REINTEGRACYJNE NA RZECZ OSÓB I RODZIN

1. Pomoc osobom bezrobotnym i nieaktywnym zawodowo zagrożonym wykluczeniem społecznym

Z powodu pozostawania w trudnej sytuacji życiowej pomocą społeczną w 2019 r. objęto ogółem 7 689 osób i rodzin (łącznie w nich było 10 758 osób), spośród nich 2 457 to osoby i rodziny (5 167 osób w rodzinach), w których głównym problemem było bezrobocie.

Oprócz pomocy finansowej znaczącym wsparciem skierowanym przez MOPR do osób bezrobotnych i nieaktywnych zawodowo były działania aktywizacyjne, m.in.:

1. 73 osoby skierowano do udziału w zajęciach Centrum Integracji Społecznej (prowadzone przez: Stowarzyszenie „Ku Dobrej Nadziei”, Stowarzyszenie na rzecz rodziny i osób zagrożonych wykluczeniem społecznym HOLOS oraz Fundację Dialog) - przyjęto 31 osób. Oprócz nich 34 osoby przyjęte w poprzednich latach kontynuowały udział w Centrum w 2019 r. Spośród wszystkich uczestników 36 osób zrealizowało działania w CIS, 7 osób zrezygnowało z udziału, a 22 osoby będą kontynuowały działania w 2020 r.
2. 267 osób skierowano do pracodawców oferujących pracę, z czego 106 osób podjęło zatrudnienie w wyniku upowszechniania przez pracowników socjalnych ofert pracy oraz informowania o wolnych miejscach pracy.
3. 757 osób motywowano do rejestracji w urzędzie pracy, z czego 597 osób zarejestrowało się, uzyskując status osoby bezrobotnej bądź poszukującej pracy; motywowano do utrzymywania kontaktu z urzędem pracy i zgłaszania gotowości do podejmowania pracy i szkoleń.
4. 323 osobom udzielono pomocy w znalezieniu szkoleń z zakresu aktywizacji społeczno-zawodowej, z czego 155 osób uczestniczyło w kursach (spośród nich 98 osób ukończyło kurs/szkolenie, 19 osób zrezygnowało z udziału), z czego 51 osób podjęło zatrudnienie.

Ponadto osoby bezrobotne były aktywizowane przez pracowników socjalnych MOPR m.in. poprzez: wskazywanie możliwości podwyższenia wykształcenia w wyniku podjęcia nauki w szkołach, korzystanie z pomocy doradcy zawodowego.

2. Pomoc osobom bezdomnym i zagrożonym bezdomnością

W 2019 r. pomocą objęto 409 osób bezdomnych. Realizowano 66 indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności (34 z nich zawarto w 2019 r., 32 w poprzednich latach i kontynuowano w roku 2019).

Realizację 23 programów zakończono, 5 programów osoby bezdomne zerwały, natomiast 38 programy będą kontynuowane w 2020 r.

Dzięki wsparciu MOPR i innych podmiotów, z którymi współpracowali pracownicy socjalni, z bezdomności wyszło 38 osób bezdomnych (w tym 8 osób otrzymało lokal z ZMK, 10 osób ze względu na potrzebę zapewnienia całodobowej opieki zostało umieszczonych w domach pomocy społecznej).

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku podejmował szereg działań na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin z problemem bezdomności, m.in.:

- prowadzono pracę socjalną z 409 osobami, przy czym 298 osób korzystało również z innych form pomocy (263 - ze świadczeń pomocy społecznej, 35 osobom, które nie korzystały z innych świadczeń, potwierdzono uprawnienie do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych), natomiast 111 osobom świadczone wyłącznie pracą socjalną,
- udzielono pomocy:
 - miejsce schronisku, noclegowni i ogrzewalni uzyskało 259 osób, w tym w schronisku - 43,
 - posiłki - 239 osób (pomoc w uzyskaniu posiłków wydawanych przez organizacje pozarządowe),
 - posiłki przyznane w Dziennym Domu Pomocy Społecznej w Białymstoku - 33 osoby (posiłki przyznane decyzją MOPR),
 - w uzyskaniu ubrania dostosowanego do pory roku (pomoc udzielona przez organizacje pozarządowe, organizacje działające przy kościołach i inne podmioty) - 213 osób;
- przyznano wsparcie pieniężne w formie:
 - zasiłku stałego - 72 osoby,
 - zasiłku okresowego - 205 osób,
 - zasiłku celowego - 196 osób,
 - zasiłku celowego na żywność z programu rządowego - 57 osób,
- 59 osobom wydano decyzje potwierdzające prawo do świadczeń zdrowotnych,
- 14 osób skierowano, z czego 13 zostało przyjętych do Centrum Integracji Społecznej; ponadto program CIS realizowało 6 osób, które jego realizację rozpoczęły w roku wcześniejszym,
- 16 osób skierowano do pracodawców oferujących pracę,
- 12 osób podjęło zatrudnienie wskutek upowszechniania przez pracowników socjalnych ofert pracy,
- 9 osobom udzielono pomocy w znalezieniu szkolenia z zakresu aktywizacji społeczno-zawodowej, w tym 6 podjęło szkolenie, 2 osoby podjęły zatrudnienie po ukończeniu szkolenia,
- 190 osób motywowano do rejestracji w urzędzie pracy w celu uzyskania statusu osoby bezrobotnej bądź poszukującej pracy, w tym 151 osób zarejestrowało się i uzyskało status osoby bezrobotnej lub poszukującej pracy,
- 252 osobom nadużywającym alkoholu udzielono 269 porad dotyczących uzależnienia,
- 36 osób skierowano na terapię leczenia uzależnienia od alkoholu, z tego 23 osoby podjęły terapię,
- 41 osób zmotywowano do złożenia wniosku w Miejskim Zespole ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Białymstoku w celu ustalenia stopnia niepełnosprawności, w tym 20 uzyskało orzeczenie o niepełnosprawności i na tej podstawie przyznano im zasiłek stały,
- 2 osobom udzielono pomocy w uzyskaniu świadczenia rentowego lub emerytalnego,
- 47 osobom udzielono pomocy w uzyskaniu lokalu socjalnego/komunalnego (8 otrzymało lokal z ZMK),
- opracowano ulotkę zawierającą informacje, gdzie osoba bezdomna może się zgłosić po pomoc, z jakich form wsparcia na terenie miasta Białegostoku skorzystać; informator wskazuje także adresy i telefony, gdzie mieszkańcy Białegostoku mogą zgłaszać potrzebę udzielenia pomocy osobie bezdomnej;
- pracownicy socjalni ZPS Nr 11 umieszczali w odwiedzanych niemieszkalnych miejscach przebywania osób bezdomnych ulotki/informatory o oferowanej przez Miasto Białystok pomocy,
- odbywały się wspólne patrole z Policją i Strażą Miejską w celu nawiązania kontaktu z osobami bezdomnymi i udzielenia im informacji o możliwości skorzystania z różnych form pomocy na terenie Białegostoku,
- pracownicy socjalni ZPS 11 w nocy z 13 na 14 lutego 2019 r. uczestniczyli w Ogólnopolskim badaniu liczby osób bezdomnych oraz w późniejszej weryfikacji ankiet z badania i zliczaniu danych, kierownik ZPS 11 był gminnym koordynatorem badania. Badanie umożliwiło pozyskanie danych dotyczących skali zjawiska bezdomności w Polsce. W momencie realizacji badania na terenie Miasta Białystok zdiagnozowano 312 osób bezdomnych.

Na terenie Miasta Białystok osoby bezdomne mogą uzyskać pomoc w Schronisku dla Bezdomnych oraz Schronisku dla Osób Bezdomnych z usługami opiekuńczymi, prowadzonymi przez Stowarzyszenia „Ku Dobrej Nadziei” w Białymstoku. Zapewnienie schronienia w formie pobytu w schronisku następuje poprzez wydawanie decyzji kierującej osobę bezdomną. Osoby bezdomne skierowane do schroniska nie ponosiły opłaty za pobyt, jeśli dochód osoby kierowanej nie przekraczał 100% kwoty kryterium dochodowego, o

którym mowa odpowiednio w art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej. W przypadku gdy dochód osoby bezdomnej przekraczał ww. kryterium, ponosiła ona część lub całość kosztów pobytu. Średni miesięczny koszt pobytu w 2019 r. w schronisku dla bezdomnych wynosił 450 zł, natomiast w schronisku z usługami opiekuńczymi 500 zł.

Ponadto na terenie Miasta Białystok osoby bezdomne miały możliwość uzyskania schronienia w noclegowni i ogrzewalni. Placówki te prowadzone są przez: Caritas Archidiecezji Białostockiej, Stowarzyszenie „Ku Dobrej Nadziei”, Stowarzyszenie Penitencjarne „Patronat”, Fundację „Dialog” oraz Izbę Wytrzeźwień w Białymstoku. Kobiety z dziećmi, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej, w tym doświadczające przemocy w rodzinie - mogły uzyskać schronienie w Ośrodku Interwencji Kryzysowej.

3. Pomoc osobom i rodzinom, w których występuje uzależnienie od alkoholu

W Zespołach Pracowników Socjalnych Nr 1-8 prowadzone były punkty konsultacyjne dla osób z problemami alkoholowymi. W 2019 r. pracownicy socjalni udzielili osobom nadużywającym alkoholu, współuzależnionym oraz członkom ich rodzin 1 812 porad (1 112 osobom).

W ramach pracy socjalnej wykonywanej w punktach konsultacyjnych prowadzono działania:

- poradnictwo dla osób uzależnionych i ich rodzin (informowanie o możliwości i formach leczenia odwykowego),
- motywowanie osób uzależnionych do podjęcia terapii odwykowej i świadomego utrzymywania abstynencji, a następnie monitorowanie podjętych zobowiązań,
- motywowanie osób współuzależnionych do podjęcia terapii,
- systematyczne monitorowanie i wspieranie osób kontynuujących terapię odwykową,
- motywowanie do uczestnictwa w mitingach AA,
- wspieranie w zachowywaniu trzeźwości,
- kierowanie osób uzależnionych do poradni terapii uzależnienia od alkoholu i współuzależnienia oraz do klubów abstynenckich,
- kierowanie do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Białymstoku wniosków o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego osób uzależnionych,
- współpraca z MKRPA w sprawie osób zobowiązanych do leczenia odwykowego,
- sporządzanie wywiadów na potrzeby MKRPA,
- pomoc w przywracaniu rodzinie zdolności do wypełnienia funkcji opiekuńczo-wychowawczych - objęcie rodziny asystenturą,
- zawieranie kontraktów socjalnych dotyczących podjęcia, monitorowania i ukończenia leczenia odwykowego w placówkach leczenia uzależnień oraz zachowania abstynencji po jego zakończeniu,
- kontakt z kuratorami rodzinnymi, pedagogami szkolnymi, pracownikami ochrony zdrowia w sprawie sytuacji dzieci z rodzin dotkniętych problemem uzależnienia,
- kontakt z poradniami (przy ul. Storczykowej, Sukiennej, Kujawskiej, Radzymańskiej, Antoniuk Fabryczny), ośrodkami terapii (Ośrodkiem Profilaktyki i Terapii dla Młodzieży i Dorosłych „ETAP”, Młodzieżowym Ośrodkiem Konsultacji i Terapii), Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej, dzielnicowymi komisariatów Policji,
- przyznawanie osobom uzależnionym pomocy w formie posiłków,
- pomoc dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym w formie finansowania posiłków w przedszkolach i szkołach,
- wskazywanie opiekunom możliwości pobytu dzieci z rodzin z problemem alkoholowym w placówkach wsparcia dziennego, w tym socjoterapeutycznych.

Tabela Nr 15. Praca socjalna z osobami uzależnionymi od alkoholu

Opis pracy socjalnej	Liczba osób, którym udzielono pomocy w formie pracy socjalnej
Skierowanie na terapię (uzależnienie od alkoholu lub innych środków)	466
efekt: podjęcie terapii	213
efekt: podjęcie terapii przez rodzinę	65
Wniosek do Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o przymusowe leczenie osoby uzależnionej	95
efekt: wyrok kierujący na leczenie przymusowe	28
efekt: leczenie w placówce zamkniętej	10
efekt: zakończone leczenie od uzależnienia	10
efekt: uczęszcza do AA	27

4. Pomoc osobom niepełnosprawnym

W roku sprawozdawczym niepełnosprawność - poza ubóstwem - była wiodącą przyczyną korzystania z pomocy społecznej. W 2019 r. w ramach pomocy osobom niepełnosprawnym i członkom ich rodzin udzielano porad socjalnych dotyczących m.in.:

- przysługujących ulg i uprawnień, w tym o dostępnych formach rehabilitacji i świadczeń pomocy społecznej,
- możliwości uzyskania pomocy rzeczowej, np. w formie żywności, paczek wydawanych przez organizacje pożytku publicznego,
- możliwości korzystania ze środków PFRON - przy znoszeniu barier architektonicznych, w zakresie dofinansowania turnusów rehabilitacyjnych, sprzętu rehabilitacyjnego, elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania, a także dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi tego sprzętu i oprogramowania,
- wsparcia dziennego w formie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z chorobą Alzheimera,
- możliwości skierowania na pobyt w Środowiskowych Domach Samopomocy,
- korzystania z usług Dziennego Domu Pomocy Społecznej w Białymstoku,
- zasad i procedur przyznawania usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania i w ośrodku wsparcia, w tym w ramach tzw. opieki wytchnieniowej oraz kierowania do domu pomocy społecznej osób wymagających opieki całodobowej niemożliwej do zapewnienia w miejscu zamieszkania,
- uzyskania świadczeń opiekuńczych, tj. zasiłku pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego, świadczenia pielęgnacyjnego oraz zasiłku dla opiekuna,
- uzyskania dodatków mieszkaniowych i dodatków energetycznych,
- uzyskania orzeczenia o niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności, a także uprawnień do świadczeń emerytalnych i rentowych, świadczenia uzupełniającego dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji (pomoc w kompletowaniu dokumentów),
- możliwości korzystania z gminnego programu osłonowego w zakresie zmniejszenia wydatków poniesionych na leki przez mieszkańców Miasta Białegostoku,
- możliwości korzystania z pomocy asystenta oraz przewozu osoby niepełnosprawnej,
- możliwości korzystania z pomocy wolontariusza z organizacji pozarządowych,
- możliwości udziału w kursach i szkoleniach zawodowych adresowanych do osób niepełnosprawnych.

Ponadto funkcjonowanie osób samotnych, chorych i niepełnosprawnych było monitorowane przez pracowników socjalnych w środowisku społecznym, szczególnie w okresie zimowym, w tym we współpracy z pielęgniarką i lekarzem rodzinnym.

Do udziału w 61 Zawodach Sportowych Dla Dzieci Niepełnosprawnych, które odbyły się w listopadzie w Zespole Szkół Katolickich w Białymstoku, zgłoszono 46 niepełnosprawnych dzieci.

Tabela Nr 16. Wykaz działań skierowanych w ramach pracy socjalnej do osób niepełnosprawnych

Opis pracy socjalnej	Liczba osób, którym świadczone prace socjalną
Skierowanie do MZdsOoN w celu wystąpienia o orzeczenie stopnia niepełnosprawności	582
efekt: zgłoszenie się do MZdsOoN	469
efekt: uzyskanie stopnia niepełnosprawności	397
efekt: przyznanie zasiłku stałego	215
Pomoc w rozpoczęciu leczenia psychiatrycznego	40
efekt: podjęcie leczenia psychiatrycznego	37
Liczba wniosków skierowanych do sądu o stwierdzenie potrzeby umieszczenia w szpitalu psychiatrycznym osób chorujących psychicznie bez ich zgody	10
efekt: sądowe skierowanie na leczenie psychiatryczne	3
Pomoc w uzyskaniu świadczenia rentowego lub emerytalnego	158
efekt: przyznanie renty lub emerytury	128

4.1. Opieka wytchnieniowa

W 2019 r. MOPR przyznawał usługi opieki wytchnieniowej w ramach programu Ministerstwa Rodziny Pracy i Polityki Społecznej „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2019. Głównym celem tego Program było wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad:

1) dziećmi niepełnosprawnymi z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami:

a) konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji,

b) konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji

oraz

2) osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności

- poprzez możliwość uzyskania doraźnej, czasowej pomocy w formie usług opieki wytchnieniowej.

W Mieście Białystok w ramach postępowania konkursowego wyłoniono 3 podmioty, które świadczyły usługi tj.: Spółdzielnia Socjalna „Sukurs”, Stowarzyszenie Wspierania Aktywności Niepełnosprawnych Intelktualnie „Aktywni” (świadczyły one usługę opieki wytchnieniowej dla osób dorosłych oraz dzieci w miejscu zamieszkania) oraz Towarzystwo Przyjaciół Chorych „Hospicjum” w Białymstoku (realizował usługę opieki wytchnieniowej osobom dorosłym w ośrodku wsparcia).

Tabela Nr 17. Opieka wytchnieniowa w ramach Programu Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2019

Forma pomocy	Liczba osób, którym przyznano opiekę wytchnieniową		Koszt świadczeń (w zł)
	Liczba dorosłych	Liczba dzieci	
Usługa opieki wytchnieniowej w ramach pobytu dziennego świadczona w miejscu zamieszkania	20	6	125 100
Usługa opieki wytchnieniowej w ramach pobytu dziennego świadczona w ośrodku wsparcia	6	0	28 800

5. Pomoc osobom starszym

W strukturze MOPR funkcjonuje Samopomocowy Klub Seniora. Celem działalności Klubu jest aktywizacja środowiska seniorów zmierzająca do poprawy jakości ich życia, przeciwdziałanie osamotnieniu, izolacji społecznej i zagrożeniu marginalizacją społeczną.

Z oferty różnorodnych zajęć proponowanych przez Klub Seniora w 2019 r. korzystało 175 osób.

Powyższe cele realizowano poprzez działania wspierające oraz projekty:

1. „Seniorzy Dzieciom” - celem tego projektu była integracja międzypokoleniowa dzieci i osób starszych oraz przekazanie pozytywnego wizerunku osoby starszej najmłodszym.
2. „Razem Lepiej” - imprezy integracyjne, spotkania okolicznościowe.
3. „Akademia twórczej jesieni” - w ramach projektu odbyły się m.in. zajęcia integracyjne, warsztaty muzyczne i tańca, zajęcia plastyczne i teatralne, spotkania edukacyjne.
4. „Odkleić Seniora od telewizora” - w jego ramach odbyły się wycieczki, spacer, wystawy, prelekcje, muzea, instytucje kulturalnooświatowe.
5. Pomoc w obsłudze urządzeń multimedialnych.
6. „Miejski Dzień Seniora”

Obchody XXV Miejskiego Dnia Seniora odbyły się 1 października w Auli Magna Pałacu Branickich, gromadząc 200 zaproszonych gości. Uroczystość została objęta honorowym patronatem Prezydenta Miasta Białegostoku. Podziękowania za działalność społeczną na rzecz środowiska osób starszych otrzymało 53 seniorów.

Podjęte działania przyczyniły się do poprawy jakości życia uczestników, przeciwdziałały osamotnieniu, izolacji społecznej, marginalizacji, aktywizowały w różnych sferach życia, redukowały bierność i monotonię życia na rzecz bardziej efektywnego wykorzystania wolnego czasu, rozwoju zainteresowań.

6. Pomoc rodzinom z problemami opiekuńczo-wychowawczymi

- informowanie osób i rodzin o przysługujących im świadczeniach i dostępnych formach pomocy m.in. o możliwości uzyskania świadczeń rodzinnych, wychowawczych, alimentów wypłacanych z funduszu alimentacyjnego, podwyższenia alimentów, możliwości rozłożenia na raty oraz umorzenia zaległości czynszowych, a także uzyskania dodatku mieszkaniowego i energetycznego,
- monitorowanie sposobu wykorzystania pomocy udzielonej w formie świadczeń wychowawczych,
- wskazywanie możliwości uzyskania alimentów w wyniku kierowania wniosków do sądów i komorników sądowych,
- sporządzanie pism do Zarządu Mienia Komunalnego w Białymstoku popierających wnioski o przydział lokalu socjalnego,
- kierowanie na warsztaty zwiększające umiejętności opiekuńczo-wychowawcze (uczestniczyło 97 osób),
- motywowanie rodzin do podejmowania działań zmierzających do prawidłowego funkcjonowania poprzez udział w grupach socjoterapeutycznych (liczba dzieci uczestniczących - 61, liczba rodzin - 43),

- kontakt z pedagogami szkolnymi, wychowawcami, kuratorami, lekarzami rodzinnymi, najbliższą rodziną i sąsiadami celem poprawy funkcjonowania osoby bądź rodziny w środowisku,
- wskazywanie rodzicom możliwości pobytu dzieci w placówkach wsparcia dziennego, w tym oferujących zajęcia socjoterapeutyczne,
- występowanie z wnioskiem do sądu o wgląd w sytuację rodziny (88 wniosków),
- udział w posiedzeniach zespołów ds. okresowej oceny sytuacji dziecka i rodziny,
- podejmowanie interwencji w sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia małoletnich,
- współpraca z pedagogami ze szkół na terenie miasta celem objęcia wsparciem dzieci z rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi,
- informowanie rodziców o możliwości uzyskania wsparcia, w tym w poradniach psychologiczno-pedagogicznych i motywowanie do uzyskania opinii,
- organizowanie czasu wolnego dzieciom poprzez dofinansowanie wypoczynku letniego i zimowego realizowanego przez organizacje pozarządowe lub inne podmioty,
- składanie do sądu wniosków o objęcie rodzin nadzorem kuratora,
- informowanie o możliwości korzystania z pomocy organizacji pożytku publicznego, wydawanie opinii do stowarzyszeń i fundacji w celu uzyskania wsparcia przez osobę/rodzinę.

7. Pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego
MOPR udzielał pomocy osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego. Liczba osób, którym udzielono pomocy po opuszczeniu jednostki penitencjarnej - 116.

Pomoc tę świadczone w następujących formach:

- udzielano informacji o uprawnieniach do świadczeń z pomocy społecznej i możliwych formach wsparcia; przyznawano pomoc finansową, potwierdzano prawo do świadczeń opieki zdrowotnej;
- wskazywano podmioty na terenie miasta Białegostoku udzielające pomocy w formie schronienia (m.in. w Stowarzyszeniu Penitencjarnym „Patronat”), posiłku, żywności, odzieży;
- świadczone poradnictwo specjalistyczne, w tym rodzinne, psychologiczne, prawne; wspierano w wysiłkach zmierzających do odbudowy więzi rodzinnych; motywowano do wykorzystywania własnych możliwości, zasobów i uprawnień; prowadzono poradnictwo dotyczące terapii dla rodzin (współzależnionych), kierowano do poradni odwykowych w celu podjęcia leczenia (wskazywano dostępne poradnie); kierowano na zajęcia korekcyjno-edukacyjne dla osób stosujących przemoc;
- udzielano pomocy w zakresie kompletowania dokumentów do Miejskiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Białymstoku;
- zobowiązywano do rejestracji w urzędzie pracy; motywowano do utrzymywania stałego kontaktu z urzędem pracy; informowano i kierowano na kursy, szkolenia i projekty mające na celu aktywizację społeczno-zawodową, wskazywano możliwości uczestnictwa w centrach integracji społecznej; motywowano do aktywnego poszukiwania pracy;
- informowano o zasadach ubiegania się o przydział mieszkania z zasobów gminy, o możliwości uzyskania dodatku mieszkaniowego oraz dodatku energetycznego i motywowano do złożenia wniosku o ich uzyskanie; informowano o możliwości ubiegania się o obniżkę czynszu i rozłożenia zaległości czynszowych na raty, przyznawano zasiłki celowe na dofinansowanie opłat mieszkaniowych;
- współpracowano ze służbą więzienną (m.in. wymiana informacji dotyczących osób osadzonych bądź opuszczających jednostki penitencjarne odnośnie ich zatrudnienia i dochodów uzyskiwanych z tego tytułu, a także potrzeby objęcia pomocą po opuszczeniu zakładu karnego) oraz z Zespołem Kuratorskiej Zawodowej Służby Sądowej.

8. Organizowanie społeczności lokalnej

W oparciu o rozpoznane potrzeby środowiska pracownicy socjalni podejmowali inicjatywy organizowania społeczności lokalnej. Działania i cele zakładane w projektach były odpowiedzią na współistniejące problemy: bezrobocie, niepełnosprawność, niewydolność wychowawczą, uzależnienie i współzależnienie. W ramach organizowania społeczności lokalnej odbyło się łącznie 5 wydarzeń lokalnych, w których uczestniczyło 120 osób oraz zrealizowano 7 projektów socjalnych, w których uczestniczyło 107 osób. W działaniach na rzecz organizowania społeczności lokalnej podejmowanych przez pracowników socjalnych ZPS Nr 7 ul. Storczykowa 5 i ZPS Nr 8 ul. Swobodna 24 współpracowało 25 instytucji i organizacji pozarządowych oraz wzięło udział 30 wolontariuszy. Na terenie Miasta Białystok funkcjonowała 1 grupa samopomocowa dla mieszkańców osiedla przy ul. Barszczańskiej i ul. Klepackiej (działała ona na rzecz aktywizacji środowiska lokalnego, grupę prowadził ZPS Nr 7).

Projekty socjalne i wydarzenia lokalne realizowane przez ZPS Nr 7 oraz ZPS Nr 8 :

- Wydarzenia lokalne: Podlaskie Dni Rodziny, Pożegnanie wakacji, Wrzosowe pole, Andrzejki, Wigilia i stawianie Choinki.
- projekty socjalne:
 - „Genogram: ja i moja rodzina”
 - „Genogram: ja i moja rodzina” edycja II

Adresatami projektów byli mieszkańcy dzielnicy Starosielce, a w szczególności mieszkańcy ulic: Barszczańska, Klepacka. Uczestnikami projektów były całe, wielopokoleniowe rodziny, osoby samotne i niepełnosprawne korzystające z pomocy społecznej. Celem tych działań było uświadomienie struktury ich rodzin, zależności warunkujących ich sytuację socjalno-bytową. Projekt pozwolił na określenie jaką wizję życia dana osoba otrzymała od rodziny i co może być prawdopodobną przyczyną występujących problemów.

- „Moje pieniądze - ja nimi rządę”

Uczestnikami projektu było 11 rodzin zamieszkujących na terenie dzielnicy Starosielce, ze szczególnym uwzględnieniem osób ze zbiegu ulic Klepacka i Barszczańska. Efektem projektu była poprawa kompetencji rodzicielskich uczestników w zakresie: przeciwdziałania bezradności w prowadzeniu gospodarstwa domowego, dysponowania posiadanym budżetem domowym oraz integracji międzypokoleniowej, a także umiejętności konstruktywnego wykorzystania czasu wolnego.

Projekt realizowano przy współpracy Stowarzyszenia Wspierania Środowisk Lokalnych „Aktywne Osiedle”.

- Sprzątanie Osiedla

Projekt miał na celu wskazanie mieszkańcom ulic Klepacka i Barszczańska na potrzebę dbania o czystość w obrębie przestrzeni wspólnej wszystkich mieszkańców. Przy współudziale instytucji (program Wychowawca Podwórkowy, Świetlica Socjoterapeutyczna Dziennego Domu Pomocy Społecznej, Zarząd Mienia Komunalnego, firma Belwro), organizacji pozarządowych (Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Rodzinie „Szansa” i Stowarzyszenie Wspierania Środowisk Lokalnych Aktywne Osiedle, klub osiedlowy) i mieszkańców opracowano plan społecznego sprzątania terenu osiedla.

- „Żyj pełną piersią”

Projekt skierowany był do 15 kobiet w przedziale wiekowym 50-69 lat korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej zamieszkujących na osiedlach Słoneczny Stok, Zielone Wzgórza i Leśna Dolina. Powstał we współpracy z Białostockim Centrum Onkologii oraz Stowarzyszeniem Pomocy Rodzinie i Dzieciom „Szansa” i miał na celu rozpowszechnienie profilaktyki raka piersi.

- Organizacja i animacja środowiska lokalnego na osiedlu Barszczańska i Klepacka w roku 2019

Celem projektu było kontynuowanie działań mających na celu: rekonstrukcję więzi rodzinnych, podnoszenie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych, odbudowę relacji sąsiedzkich, wzmacnianie i poszerzanie fundamentów społeczeństwa partycypacyjnego. Podejmowane działania i inicjatywy miały na celu utrwalenie dotychczasowych postaw i zachowań, a także zachęcanie mieszkańców do podnoszenia aktywności na forum publicznym, ruchów społecznych i inicjatyw oddolnych oraz dalsze rozwijanie wolontariatu na rzecz społeczności lokalnej.

- „Bądź najlepszy, bądź aktywny”

Projekt był skierowany do bezrobotnych mieszkańców osiedla Antoniuk, wzięło w nim udział 17 osób. W ramach projektu odbyły się warsztaty rozwoju osobistego oraz warsztaty aktywnego poszukiwania pracy. Podczas warsztatów aktywnego poszukiwania pracy odbyło się spotkanie z pracownikiem Work Service, beneficjenci projektu mieli możliwość zapoznania się z ofertami pracy oraz złożyli swoje cv.

III. POMOC OSOBOM DOZNAJĄCYM PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OSOBOM STOSUJĄCYM PRZEMOC

Pracownicy Socjalni Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w 2019 roku zgodnie ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” podejmowali następujące działania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

- wszczęli procedurę „Niebieskie Karty” poprzez wypełnienie formularza Niebieska Karta – A, 81 formularzy,
- objęli 3 497 osób pomocą grup roboczych, w tym 1 401 kobiet, 1 114 mężczyzn i 982 dzieci (przewodniczący ZI zaakceptował 893 składy grup roboczych),
- objęli pomocą w formie poradnictwa socjalnego 1 292 osoby dotknięte przemocą w rodzinie,
- skierowali 179 osób stosujących przemoc na zajęcia korekcyjno-edukacyjne,
- w sytuacji bezpośredniego zagrożenia zdrowia lub życia na podstawie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie dokonali czynności odebrania 8 dzieci (zostały one

umieszczone u niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej, w rodzinie zastępczej lub w całodobowej placówce opiekuńczo-wychowawczej),

- proponowali rodzinom z problemem przemocy, w których współwystępował problem opiekuńczo-wychowawczy z dziećmi, objęcie pomocą i wsparciem asystenta (asystenci rodziny MOPR pracowali z 51 rodzinami, u których była realizowana procedura „Niebieskie Karty”),
- złożyli 68 wniosków/pism do MKRPA,
- złożyli wnioski/pisma do: Sądu - 78, Komisariatów Policji - 45, innych instytucji - 8,
- monitorowali sytuację rodzin zagrożonych przemocą w rodzinie pozostających poza procedurą „Niebieskie Karty” - 104 rodziny.

Zgodnie z art. 9a ust. 9 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku zapewnia obsługę organizacyjno-techniczną zespołu interdyscyplinarnego. Zarządzeniem Nr 1203/16 Prezydenta Miasta Białegostoku z dnia 27 grudnia 2016 r. w sprawie powołania Zespołu Interdyscyplinarnego został powołany Zespół Interdyscyplinarny w Mieście Białystok. Zespół powołał uchwałą stałą grupę roboczą liczącą 518 członków (stan na 31.12.2019 r.), w której skład wchodzi przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych, kuratorzy sądowi, prokuratorzy oraz przedstawiciele podmiotów działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W 2019 r. na terenie Ośrodka odbyło się 5 posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego oraz 3 086 spotkań grup roboczych.

Łącznie do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego w mieście Białystok w 2019 r. wpłynęło 1 157 formularzy „Niebieskie Karty - A”, w tym wypełnione przez przedstawicieli:

- pomocy społecznej - 95,
- Policji - 1 029,
- MKRPA - 7,
- oświaty - 21,
- ochrony zdrowia - 5.

Liczba formularzy NK - A wypełnionych w sytuacji, kiedy osobą podejrzaną o doznawanie przemocy w rodzinie było dziecko (osoba poniżej 18 r. ż.) wynosi 117, natomiast liczba formularzy NK - A wypełnionych w sytuacji, kiedy osobą podejrzaną o doznawanie przemocy w rodzinie była osoba starsza (osoba powyżej 60 r. ż.) wynosi 243.

W 2019 r. realizowanych było 1 378 procedur, w tym:

- 916 wszczętych w 2019 r.
- 462 kontynuowanych z lat poprzednich.

Przewodniczący ZI zamknął 810 procedur „Niebieskie Karty”, w tym:

- 533 w związku ze zrealizowanym planem pomocy i uzasadnionym przypuszczeniem ustania przemocy w rodzinie,
- 277 ze względu na brak zasadności podejmowania działań.

W związku ze zmianą miejsca zamieszkania rodziny objętej procedurą „NK” przekazano 16 formularzy do ZI w innych gminach.

IV. WSPIERANIE RODZINY I SYSTEM PIELICZY ZASTĘPCZEJ

1. Asystent rodziny

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej pracownik socjalny, za zgodą rodziny kieruje wniosek do Dyrektora MOPR, który przydziela rodzinie asystenta rodziny lub występuje do podmiotu, któremu gmina zleciła realizację pracy z rodziną, o przydzielenie rodzinie asystenta rodziny. Ponadto zgodnie z art. 201 ustawy sąd opiekuńczy może zobowiązać rodziców małoletnich dzieci do współpracy z asystentem rodziny.

Zadaniem asystenta rodziny jest skuteczna pomoc rodzinie przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci, wsparcie w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej oraz praca z rodzicami biologicznymi, których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej w celu przywrócenia pełnej władzy rodzicielskiej.

W 2019 r. w Zespole ds. Asysty Rodzinnej MOPR (ZAR) zatrudnionych było 16 asystentów (11 etatów). Koszty zatrudnienia asystentów finansowane były z budżetu gminy oraz dotacji budżetu państwa w ramach Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2019. Asystenci MOPR wykonywali swoje obowiązki w systemie zadaniowego czasu pracy. Spotykali się z rodzinami w miejscu zamieszkania rodziny lub w miejscu wskazanym przez rodzinę. Liczba rodzin, z którymi pracował asystent w tym samym czasie nie przekraczała 15.

Tabela Nr 18. Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny w 2019 r.

Liczba rodzin objętych wsparciem w latach poprzednich (kontynuacja w 2019 r.)	Liczba rodzin objętych wsparciem w 2019 r. (na wniosek pracownika socjalnego za zgodą rodziny lub zobowiązanych do współpracy przez sąd)	Razem	Liczba dzieci przebywających w rodzinach objętych wsparciem asystenta	Liczba dzieci przebywających w systemie pieczy zastępczej z rodzin objętych wsparciem asystenta
95	65 (51 rodzin na wniosek pracownika socjalnego, 14 rodzin zobowiązanych do współpracy z asystentem przez sąd)	160	260	56

- Zadania realizowane przez asystentów rodziny MOPR w 2019 r. (art. 15 ustawy w sprawie wspierania rodziny i systemie pieczy zastępczej):
 - we współpracy z pracownikami socjalnymi opracowano 108 planów pracy z rodziną, w tym 10 z udziałem koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej.
W ramach planów podejmowano działania mające na celu przywrócenie rodzinie zdolności do samodzielnego, prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, które w szczególności polegały na: pedagogizacji rodziców dotyczącej prawidłowego wychowania i opieki nad dziećmi, poradnictwa i treningu w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego i realizacji spraw urzędowych, doradztwa w zakresie dbania o sytuację zdrowotną oraz doradztwa zawodowego,
 - dokonano 221 okresowych ocen sytuacji rodzin,
 - zakończono współpracę z 86 rodzinami ze względu na: osiągnięte cele - 26 rodzin, zaprzestanie współpracy z asystentem - 29 rodzin, brak efektów - 20 rodzin, zmianę metod pracy, w tym zmianę adresu pobytu - 9 rodzin, osiągnięcie pełnoletności dziecka - 2 rodziny,
 - monitorowano funkcjonowanie 41 rodzin po zakończeniu pracy z rodziną,
 - na wniosek sądu sporządzono 119 opinii o rodzinie i jej członkach,
 - zorganizowano 230 grup roboczych, podczas których omawiano sytuację rodzin, podejmowano wspólne działania zmierzające do poprawy funkcjonowania rodziny,
 - współpraca z grupami roboczymi w zakresie pomocy rodzinom z problemem przemocy, udział w 58 grupach roboczych w ramach procedury „Niebieskie Karty” (asystenci pracowali z 51 rodzinami objętymi procedurą „Niebieskie Karty”),
 - udział w 26 Zespołach ds. okresowej oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej.
- Projekty realizowane przez Zespół ds. Asysty Rodzinnej:
 - „Ferie w ZAR”, odbyły się dwa spotkania dzieci i rodziców, łącznie wzięło udział 25 osób.
 - „Herbatka u asystenta” (grupa wsparcia dla rodzin - odbyły się 3 spotkania).
 - „Mądry rodzic” - spotkania dotyczące umiejętności opiekuńczo-wychowawczych (odbyły się dwie edycje po 10 spotkań), zajęcia ukończyło 17 osób, asystenci zapewniali dzieciom opiekę.
 - „Festyn rodzinny - Bezpieczne wakacje”, który miał na celu zapoznanie dzieci z zasadami bezpiecznego zachowania się na ulicy, w lesie, nad wodą itp. Na festyn zaproszeni zostali policjanci z Komendy Miejskiej Policji w Białymstoku i dzielnicowy - uczestniczyło 45 osób).
 - „Platforma wymiany doświadczeń” spotkanie asystentów rodziny z OPS województwa podlaskiego - łącznie udział wzięło 41 asystentów rodziny z województwa podlaskiego.
 - „Spotkanie z Mikołajem” - udział wzięły 73 osoby.
 - „Biblioteka asystenta” i „Biblioteka dla smyka” - możliwość wypożyczania książek, gier i zabaw rodzinnych (wypożyczono 34 pozycje). w ramach kampanii „Cała Polska czysta dzieciom” asystenci czytali książki dzieciom (odbyło się 7 spotkań).
 - „Rzecz za uśmiech” (akcja wymiany ubrań, artykułów gospodarstwa domowego, wyposażenia mieszkania, zabawek itp., skorzystało z niej 58 rodzin).
 - porady rodzicom w zakresie rozwiązywania problemów opiekuńczo-wychowawczych, również rodzicom nie objętym wsparciem asystenta rodziny.
- Koordynacja obejmowania rodzin wsparciem asystenta rodziny na terenie Miasta Białystok
Stowarzyszenie Pomocy Rodzinie i Dzieciom „Droga” i Stowarzyszenie Pomocy Rodzinie i Dzieciom „Szansa” podpisały umowę z Miastem Białystok dotyczącą wsparcia rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.
Stowarzyszenie „Droga” objęło wsparciem asystenta 66 rodzin (46 rodzin objętych w latach poprzednich, 20 rodzin zgłoszonych w 2019 r.). W 2019 r. sąd zobowiązał 2 rodziny do współpracy z asystentem, wcześniej objęte wsparciem na wniosek pracownika socjalnego. Zakończono współpracę z 37 rodzinami.

Stowarzyszenie „Szansa” objęło wsparciem asystenta 17 rodzin (13 rodzin objętych w latach poprzednich, 4 rodziny zgłoszone w 2019 r.). W 2019 r. sąd zobowiązał 1 rodzinę do współpracy z asystentem, wcześniej objętą wsparciem na wniosek pracownika socjalnego. Zakończono współpracę z 7 rodzinami.

2. Rodziny Zastępcze

W 2019 r. ze świadczeń pieniężnych korzystało 228 rodzin zastępczych, w których przebywało łącznie 339 dzieci i pełnoletnich wychowanków pozostających w dotychczasowych rodzinach zastępczych oraz 5 rodzinnych domów dziecka, w których przebywało 44 dzieci i pełnoletnich wychowanków pozostających w dotychczasowych rodzinnych domach dziecka.

Tabela Nr 19. Tabela zbiorcza rodzinnej pieczy zastępczej otrzymującej świadczenia w 2019 r.

Forma rodzinnej pieczy zastępczej								Łącznie	
Rodzina zastępcza spokrewniona		Rodzina zastępcza niezawodowa		Rodzina zastępcza zawodowa		Rodzinny dom dziecka			
liczba rodzin	liczba dzieci	liczba rodzin	liczba dzieci	liczba rodzin	liczba dzieci	liczba RDD	liczba dzieci	liczba rodzin	liczba dzieci
152	182	59	72	12	41	5	44	228	339

Rodzynom zastępczym oraz prowadzącym rodzinnym domom dziecka przyznawane są świadczenia finansowe o charakterze obligatoryjnym oraz fakultatywnym.

Tabela Nr 20. Świadczenia pieniężne przyznawane rodzinom zastępczym w 2019 r.

Formy pomocy	Typy rodzinnej pieczy zastępczej						Łącznie kwota w zł
	Rodzina zastępcza spokrewniona		Rodzina zastępcza niezawodowa		Rodzina zastępcza zawodowa		
	liczba świadczeń	kwota w zł	liczba świadczeń	kwota w zł	liczba świadczeń	kwota w zł	
Świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej	2 110	1 383 533	842	824 561	377	350 263	2 558 357
Jednorazowe świadczenie pieniężne na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka do rodzinnej pieczy zastępczej	25	38 350	5	4 500	10	14 592	57 442
Dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka	33	16 433	12	4 522	13	5 097	26 052
Zdarzenia losowe lub inne zdarzenia mające wpływ na jakość sprawowanej opieki	1	1 500	0	0	0	0	1 500
Utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego	-	-	-	-	20	18 496	18 496
Koszty przeprowadzenia remontu lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego	-	-	-	-	2	6 000	6 000
Wynagrodzenie z tytułu pełnienia funkcji:	-	-	-	-	154	492 470	492 470

zawodowej rodziny zastępczej; rodziny pomocowej (ze składkami na ubezpieczenie społeczne i fundusz pracy)							
Łącznie	2 169	1 439 816	859	833 583	576	886 918	3 160 317

Tabela Nr 21. Świadczenia pieniężne przyznawane rodzinnym domom dziecka w 2019 r.

Formy pomocy	Rodzinny dom dziecka	
	liczba świadczeń	kwota w zł
Świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej	316	308 482
Jednorazowe świadczenie pieniężne na pokrycie niezbędnych kosztów związanych potrzebami przyjmowanego dziecka do rodzinnej pieczy zastępczej	20	28 159
Dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka	7	2 800
Utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego	43	43 226
Koszt przeprowadzenia niezbędnego remontu lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego	1	3 000
Wynagrodzenie z tytułu pełnienia funkcji: prowadzącego rodzinny dom dziecka; osoby do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich (ze składkami na ubezpieczenie społeczne i fundusz pracy)	89	357 093
Łącznie	476	742 760

W 2019 r. rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinne domy dziecka wypłacono 2 933 dodatki wychowawcze „500+” na kwotę 1 344 377 zł oraz 202 świadczenia „Dobry start” na kwotę 60 600 zł.

Wynagrodzenie wypłacono:

- 14 zawodowym rodzinom zastępczym, w tym 2 rodzinom zastępczym o charakterze pogotowia rodzinnego i 2 rodzinom zastępczym specjalistycznym,
- 5 osobom prowadzącym rodzinne domy dziecka,
- 6 osobom do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi przebywającymi w rodzinnych domach dziecka i przy pracach gospodarskich,
- 3 rodzinom pomocowym,
- 6 osobom do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi przebywającymi w zawodowych rodzinach zastępczych i przy pracach gospodarskich.

Tabela Nr 22. Wydatki z tytułu utrzymania dzieci pochodzących z terenu Miasta Białegostoku, zamieszkujących na terenie innych powiatów

Formy pomocy	Typy rodzinnej pieczy zastępczej								Łącznie kwota w zł
	Rodzina zastępcza spokrewniona		Rodzina zastępcza niezawodowa		Rodzina zastępcza zawodowa		Rodzinny dom dziecka		
	liczba świadczeń	kwota w zł	liczba świadczeń	kwota w zł	liczba świadczeń	kwota w zł	liczba świadczeń	kwota w zł	
Koszty utrzymania dzieci na terenie innego powiatu	413	282 880	361	339 781	24	15 156	78	46 897	684 714
Koszty umów zleceń zawodowych rodzin zastępczych i	-	-	0	0	12	37 983	88	40 850	78 833

RDD z innych powiatów									
Łącznie koszty poniesione na podstawie zawartych porozumień z innymi powiatami	413	282 880	361	339 781	36	53 139	166	87 747	763 548

W 2019 r. na terenie Miasta Białegostoku funkcjonowało 29 rodzin zastępczych, w których było umieszczonych 44 dzieci z terenu 12 innych powiatów. Koszty utrzymania dzieci z innych powiatów refundowane były przez te powiaty.

Na terenie Miasta Białegostoku na dzień 31.12.2019 r. prowadzone były 2 rodzinne domy dziecka oraz zamieszkiwało 8 rodzin zastępczych zawodowych, w tym 2 rodziny zastępcze pełniące funkcję pogotowia rodzinnego, 1 rodzina specjalistyczna. Natomiast 2 rodziny zastępcze zawodowe zamieszkiwały na terenie powiatu białostockiego, w tym 1 rodzina zawodowa specjalistyczna oraz prowadzone były 3 rodzinne domy dziecka, na rzecz których właściwym do wypłaty świadczeń i wynagrodzeń jest Miasto Białystok.

W roku sprawozdawczym na terenie innych powiatów funkcjonowało 49 rodzin zastępczych, 1 zawodowa rodzina zastępcza specjalistyczna oraz 3 rodzinne domy dziecka, w których było umieszczonych 67 dzieci z Miasta Białegostoku. MOPR na podstawie zawartych porozumień wydatkował środki finansowe na ww. dzieci na rzecz 21 powiatów.

Tabela Nr 23. Dochody z tytułu utrzymania dzieci pochodzących z terenów innych powiatów, umieszczonych w rodzinach zastępczych funkcjonujących na terenie Miasta Białegostoku

Dochody zrealizowane na podstawie zawartych porozumień z innymi powiatami	Dochody z tytułu utrzymania dzieci z terenu innego powiatu (kwota w zł)	Dochody z tytułu umów zleceń zawodowej rodziny zastępczej za opiekę nad dziećmi z innych powiatów (kwota w zł)	Łącznie kwota w zł
	468 994	64 656	533 650

3. Usamodzielnianie wychowanków

Pomoc z tytułu usamodzielnienia przysługuje wychowankom opuszczającym rodziny zastępcze i placówki opiekuńczo-wychowawcze na podstawie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Tabela Nr 24. Usamodzielniani wychowankowie rodzin zastępczych

Pomoc na kontynuowanie nauki		Pomoc na usamodzielnienie		Pomoc na zagospodarowanie		Razem
Liczba osób	Kwota świadczeń (w zł)	Liczba osób	Kwota świadczeń (w zł)	Liczba osób	Kwota świadczeń (w zł)	Kwota świadczeń łącznie (w zł)
57	241 363	11	48 577	20	50 654	340 594

Tabela Nr 25. Usamodzielniani wychowankowie placówek opiekuńczo-wychowawczych

Pomoc na kontynuowanie nauki		Pomoc na usamodzielnienie		Pomoc na zagospodarowanie		Razem
Liczba osób	Kwota świadczeń (w zł)	Liczba osób	Kwota świadczeń (w zł)	Liczba osób	Kwota świadczeń (w zł)	Kwota świadczeń łącznie (w zł)
50	202 718	5	29 491	11	30 116	262 325

Łączne wydatki budżetowe za 2019 r. dotyczące usamodzielnianych wychowanków (na podstawie ustawy o pomocy społecznej i ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej) wyniosły 689 613 zł, pomocy udzielono 141 osobom.

W oparciu o przepisy ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz ustawy o pomocy społecznej usamodzielniono:

- 58 wychowanków rodzin zastępczych (56 - na podstawie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, 2 - ustawy o pomocy społecznej),
 - 63 wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych (na podstawie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej),
 - 20 wychowanków placówek określonych w art. 88 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.
- Osobom usamodzielnianym wypłacono 15 świadczeń „Dobry start” na kwotę 4 500 zł.

4. Kierowanie do placówek

W 2019 r. związku z realizacją zadania z zakresu zawartych porozumień w sprawie przyjęcia oraz warunków pobytu i wysokości wydatków na opiekę i wychowanie 5 dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej na terenie innych powiatów poniesiono wydatki w łącznej wysokości 322 021 zł:

- 1 dziecko w Regionalnej Placówce Opiekuńczo-Terapeutycznej w Gdańsku,
- 1 dziecko w Regionalnej Placówce Opiekuńczo-Terapeutycznej w Ignatkach ,
- 1 dziecko w Regionalnej Placówce Opiekuńczo-Terapeutycznej Nr 1 w Gliwicach,
- 1 dziecko w Powiatowej Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej typu specjalistyczno-terapeutycznego w Golubiu-Dobrzyniu,
- 1 dziecko w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej w Krakowie .

Natomiast z tytułu dochodów na utrzymanie dzieci pochodzących z terenu innych powiatów, a umieszczonych w niepublicznych placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie Miasta Białegostoku, MOPR w Białymstoku otrzymał łączną kwotę 90 717 zł na:

- 1 dziecko w Rodzinnym Domu Dziecka Św. Rodziny z Nazaretu w Białymstoku,
- 1 dziecko w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej „Dom Powrotu” w Białymstoku.

Placówkom opiekuńczo-wychowawczym typu rodzinnego wypłacono 108 dodatków do zryczałtowanej kwoty „500+” na kwotę 49 623 zł oraz 102 świadczenia „Dobry start” na kwotę 30 600 zł.

W 2019 r. do poszczególnych placówek opiekuńczo-wychowawczych wydano 94 skierowania w tym:

- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza im. dr Ireny Białówny - 26,
- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Moje Miejsce” - 15,
- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Dom pod Modrzewiem” - 14,
- Pogotowie Opiekuńcze - 13,
- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Nadzieja” - 9,
- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Dom Powrotu - 5,
- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Jedynka” - 5,
- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Radość” - 4,
- Rodzinny Dom Dziecka Nr 2 - 2,
- Rodzinny Dom Dziecka Św. Rodziny z Nazaretu - 1.

5. Zadanie realizowane przez MOPR w Białymstoku, jako organizatora rodzinnej pieczy zastępczej

W Zespole ds. Pieczy Zastępczej w roku sprawozdawczym pracowali koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej, pracownicy socjalni, psychologzy i pedagog.

Wsparciem pracowników ZPZ w 2019 r. objętych było łącznie 159 rodzin zastępczych spokrewnionych, 63 rodziny zastępcze niezawodowe, 14 rodzin zastępczych zawodowych i 5 rodzinnych domów dziecka. Łącznie w rodzinnej pieczy zastępczej przebywało 337 wychowanków.

W 2019 r. z jedną z niezawodowych rodzin zastępczych podpisano umowę o pełnienie funkcji zawodowej rodziny zastępczej, z jedną z zawodowych rodzin zastępczych podpisano umowę o pełnienie funkcji zawodowej specjalistycznej rodziny zastępczej, z kolejną zawodową rodziną zastępczą podpisano umowę o pełnienie funkcji pogotowia rodzinnego, z dwiema zawodowymi rodzinami zastępczymi podpisano umowę o utworzeniu i prowadzeniu rodzinnego domu dziecka. W okresie sprawozdawczym 2 zawodowe rodziny zastępcze przestały pełnić swoją funkcję - jedna ze względu na rozwiązanie umowy na własną prośbę, druga na skutek zakończenia umowy.

Zespół realizował zadania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej poprzez:

1. Prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej, rodziny zastępczej zawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.
Podejmowano działania promocyjne mające na celu upowszechnienie idei rodzicielstwa zastępczego i budowanie życzliwej atmosfery społecznej wobec rodzin zastępczych oraz ich wychowanków:
2. Kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

3. Organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka (według Programu „PRIDE: Rodzinna Opieka Zastępcza”), wydawanie świadectw ukończenia szkolenia oraz zaświadczeń kwalifikacyjnych.
4. Zapewnianie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji.
Przeprowadzono warsztaty psychoedukacyjne „Szkoła dla Rodziców” dla 8 opiekunów zastępczych. Rodziny zastępcze zawodowe oraz prowadzący rodzinne domy dziecka uczestniczyli w 36 godzinnym szkoleniu „TBRI- Interwencja Relacyjna Oparta na Zaufaniu”, prowadzonym przez specjalistów Koalicji na rzecz Rodzinnej Opieki Zastępczej, zorganizowanym przez Fundację „Dialog”.
5. Zapewnianie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w ramach grup wsparcia oraz rodzin pomocowych
Prowadzono grupy wsparcia dla rodzin zastępczych spokrewnionych, w której uczestniczyło 17 osób, grupę wsparcia dla rodzin zastępczych niezawodowych (4 osoby), grupę wsparcia dla rodzin zastępczych zawodowych i prowadzących rodzinny dom dziecka oraz konsultacje (11 osób). Zawarto umowy z 3 rodzinami pomocowymi, które na czas urlopu prowadzących rodzinny dom dziecka przejęły opiekę nad dziećmi.
6. Organizowanie dla rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka pomocy wolontariuszy
33 wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej objęto mentoringiem w ramach zadania publicznego „Wsparcie rodzinnej pieczy zastępczej poprzez prowadzenie Ośrodka Konsultacyjno-Szkoleniowego”, realizowanego przez Fundację „Dialog”.
7. Współpraca ze środowiskiem lokalnym, w szczególności z powiatowym centrum pomocy rodzinie, ośrodkiem pomocy społecznej, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi
Realizując zadania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej pracownicy Zespołu ds. Pieczy Zastępczej:
 - byli w stałym kontakcie z przedstawicielami sądów, instytucji oświatowych, ośrodków zdrowia, świetlic socjoterapeutycznych, Policji, PCPR i innych instytucji działających na rzecz dzieci i rodziny,
 - brali udział w grupach roboczych powołanych przez Zespół Interdyscyplinarny do pracy z rodzinami, wobec których istniało podejrzenie, że są dotknięte problemem przemocy w rodzinie,
 - współpracowali z asystentami rodzin biologicznych dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej, pracownikami socjalnymi oraz innymi podmiotami organizującymi pracę z rodzinami.
8. Prowadzenie poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej
Psycholodzy przeprowadzili 405 rozmów wspierających i konsultacji psychologicznych ze 170 osobami. Pedagog odbył 385 rozmów wspierających i konsultacji pedagogicznych.
9. Zapewnianie pomocy prawnej osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego - świadczona przez prawnika w Ośrodku Interwencji Kryzysowej MOPR.
10. Dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej
Na 24 posiedzeniach Zespołu ds. oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej sporządzono 416 ocen sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej, wraz z opinią o zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej, które następnie zostały przekazane do właściwego sądu. Ponadto sporządzono 45 ocen rodzin zastępczych i prowadzących rodzinny dom dziecka.
11. Prowadzenie działalności diagnostyczno-konsultacyjnej
Psycholodzy i pedagog MOPR odwiedzali rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka w miejscu zamieszkania (146 spotkań). Sporządzono 65 opinii psychologicznych dzieci umieszczonych w 2019 r. w rodzinnej pieczy zastępczej. Rodzice biologiczni dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej również mogli skorzystać z pomocy psychologów i pedagoga ZPZ (160 spotkań). Rodzice biologiczni spotykali się także z wychowankami rodzinnej pieczy zastępczej na terenie MOPR (52 spotkania).
12. Przeprowadzanie badań pedagogicznych i psychologicznych oraz analizy, o której mowa w art. 42 ust. 7 ustawy, dotyczących kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka
Sporządzono 33 opinie o spełnianiu warunków do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, zgodnie z art. 42 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
- Przeprowadzono 85 badań psychologicznych w celu sporządzenia opinii o posiadaniu predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka, z czego 29 stanowiły badania okresowe. Przeprowadzono 7 wywiadów pedagogicznych w celu sporządzenia opinii pedagogicznej o kandydatach do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej lub do prowadzenia rodzinnego domu dziecka.
13. Zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających - zgłoszono 25 dzieci.

14. Wydawanie opinii i zaświadczeń

Sporządzono 121 opinii dotyczących m.in. zasadności przyznania rodzinom zastępczym środków finansowych czy zatrudnienia osoby do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich. Na prośbę opiekunów wydano 2 zaświadczenia.

15. Przygotowywanie indywidualnych programów usamodzielnienia, ich aktualizacji oraz udzielanie wsparcia usamodzielnianym wychowankom pieczy zastępczej

We współpracy z wychowankami pieczy zastępczej rodzinnej i instytucjonalnej oraz z ich opiekunami usamodzielnienia opracowano 43 Indywidualne Programy Usamodzielnienia (IPU). W 153 przypadkach istniała konieczność aktualizacji Programów w związku ze zmianą sytuacji życiowej osób usamodzielnianych. Sporządzono 47 ocen końcowych IPU. Realizowano ogółem 315 IPU.

Pracownicy socjalni oraz koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej 628 razy spotkali się z usamodzielnianymi wychowankami pieczy zastępczej (udzielone wsparcie polegało m.in. na pomocy w załatwianiu spraw urzędowych, motywowaniu do nauki i poszukiwaniu pracy, informowaniu i zachęcaniu do udziału w projektach oraz szkoleniach). Osoby usamodzielniane mogły korzystać również z pomocy psychologów i pedagoga ZPZ (odbyły się 52 spotkania specjalistów z osobami usamodzielnianymi).

Usamodzielniani wychowankowie kierowani byli do mieszkań chronionych treningowych będących w dyspozycji Dyrektora MOPR. Wszyscy usamodzielniani wspierani byli przez pracownika socjalnego MOPR (odbyło się 317 spotkań z wychowankami skierowanymi do mieszkań chronionych).

Realizacja zadań przez koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej

Zgodnie z art. 77 ust. 1 i 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka obejmuje się opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, którego wyznacza organizator rodzinnej pieczy zastępczej.

W okresie sprawozdawczym w ZPZ pracowało 6 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej pracowało na pełnym etacie, 1 koordynator na 0,4 etatu, 1 koordynator przez 10 miesięcy na 0,5 etatu, 1 koordynator przez 2 miesiące na 0,75 etatu. Zatrudnienie koordynatorów było w ramach ministerialnego „Programu Asystent Rodziny i Koordynator Rodzinnej Pieczy Zastępczej na rok 2019”.

Koordynatorzy objęli systematycznym wsparciem łącznie 115 rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka, w których przebywało 196 wychowanków. Okresowo udzielili wsparcia także 15 innym rodzinom zastępczym, w których przebywało 16 dzieci. Z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej współpracowali dyrektorzy 2 placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego (przebywało w nich 14 wychowanków). Ponadto koordynatorzy objęli wsparciem 59 usamodzielnianych wychowanków.

Koordynatorzy odbyli:

- 1 202 spotkania z rodzinami zastępczymi i prowadzącymi rodzinny dom dziecka oraz 17 spotkań z prowadzącymi placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego,
- 115 spotkań z usamodzielnianymi wychowankami,
- 142 spotkania z rodzinami biologicznymi wychowanków rodzin zastępczych,
- 99 spotkań z asystentami rodziny, pracownikami socjalnymi lub kuratorami,
- 112 spotkań z pracownikami szkół, przedszkoli i świetlic socjoterapeutycznych.

Koordynatorzy sporządzili:

- 273 oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej lub w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego wraz z opinią o zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej (oceny przekazano do Sądu),
- 73 pisma do Sądu o aktualnej sytuacji rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka i przebywających w nich dzieci,
- 25 wniosków o uregulowanie sytuacji prawnej dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej,
- 36 ocen rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka,
- 27 wniosków do pracowników socjalnych z prośbą o wgląd w sytuację rodzin biologicznych dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej,
- 21 pism do Ośrodka Adopcyjnego,
- 65 wniosków o udostępnienie danych,
- 76 opinii dotyczących m.in. zasadności przyznania rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinne domy dziecka świadczeń finansowych czy zasadności zatrudnienia osoby do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich,
- 42 opinie o kandydatach do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.

V. ŚWIADCZENIA OPIEKI ZDROWOTNEJ FINANSOWANE ZE ŚRODKÓW PUBLICZNYCH

Do zadań zleconych gminy, zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, należy wydawanie decyzji potwierdzającej prawo do świadczeń opieki zdrowotnej świadczeniobiorcom innym niż ubezpieczeni, osobom posiadającym miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i posiadającym obywatelstwo polskie oraz osobom, które uzyskały w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, spełniającym kryterium dochodowe, o którym mowa w art. 8 ustawy o pomocy społecznej, przy jednoczesnym stwierdzeniu braku okoliczności, o której mowa w art. 12 ustawy o pomocy społecznej.

Decyzję potwierdzającą prawo do świadczeń opieki zdrowotnej wydaje się na wniosek świadczeniobiorcy, a w przypadku stanu nagłego - na wniosek świadczeniodawcy udzielającego świadczenia opieki zdrowotnej, złożony niezwłocznie po udzieleniu świadczenia. Postępowanie może być wszczęte również z urzędu lub na wniosek właściwego oddziału Wojewódzkiego Funduszu Zdrowia.

Prawo do świadczeń opieki zdrowotnej na podstawie decyzji przysługuje przez okres 90 dni od dnia określonego w decyzji, którym jest dzień złożenia wniosku, a w przypadku udzielenia świadczenia w stanie nagłym - dzień udzielenia świadczenia, chyba że w tym okresie świadczeniobiorca zostanie objęty ubezpieczeniem zdrowotnym.

W okresie od 1.01.2019 r. do 31.12.2019 r. wydano 332 decyzje w sprawie uprawnienia do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych świadczeniobiorcom innym niż ubezpieczeni (zgodnie z art. 7 ust. 2-4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych), w tym 282 decyzje przyznające, 5 decyzji odmownych, 28 decyzji wygaszających uprawnienie - na podstawie postępowania z urzędu oraz 17 decyzji umarzających postępowanie w sprawie przyznania uprawnienia do świadczeń opieki zdrowotnej.

Do wydawania decyzji Prezydent Miasta Białegostoku upoważnił Dyrektora MOPR.

VI. REHABILITACJA SPOŁECZNA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

MOPR w ramach realizacji zadań z zakresu rehabilitacji społecznej w 2019 r. dofinansował:

- likwidację barier technicznych, w komunikowaniu się, architektonicznych,
- zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze,
- zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny,
- uczestnictwo osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,
- działalność warsztatów terapii zajęciowej,
- rehabilitację dzieci i młodzieży.

Tabela Nr 26. Zestawienie zbiorcze zadań z zakresu rehabilitacji społecznej realizowanych w 2019 r.

Nazwa zadania	Liczba wniosków	Liczba zrealizowanych wniosków	Kwota wypłaconego dofinansowania (w zł)	
Bariery techniczne	80	74	136 491	
Bariery w komunikowaniu się	30	24	48 478	
Bariery architektoniczne	29	13	80 516	
Przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	2 060	2 019	1 162 045	
Sprzęt rehabilitacyjny	29	27	25 503	
Turnusy rehabilitacyjne	Dorośli	816	420	580 308
	Dzieci	131	77	146 546
Warsztaty terapii zajęciowej			2 064 305	
Razem	3 175	2 654	4 244 192	

Tabela Nr 27. Zestawienie zbiorcze zadań realizowanych w 2019 r. w zakresie rehabilitacji dzieci i młodzieży

Rehabilitacja dzieci i młodzieży	Liczba wniosków	Liczba zrealizowanych wniosków	Kwota wypłaconego dofinansowania (w zł)
Bariery techniczne	1	1	1 082
Bariery w komunikowaniu się	10	10	17 569
Bariery architektoniczne	1	0	0

Przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	388	380	363 619
Sprzęt rehabilitacyjny	12	11	7 968
Razem	412	402	390 238

Na terenie Białegostoku w 2019 r. funkcjonowały cztery warsztaty terapii zajęciowej, gdzie rehabilitacji poddawanych było 126 osób, w tym 121 niepełnosprawnych mieszkańców miasta Białegostoku, przy czym 9 uczestników warsztatów z różnych względów zostało skreślonych z listy uczestników, w tym 1 z uwagi na podjęcie zatrudnienia.

Tabela Nr 28. Informacja o działających na terenie Miasta Białegostoku warsztatach terapii zajęciowej

Nazwa jednostki prowadzącej WTZ	Siedziba warsztatu (ul.)	Liczba miejsc	Rodzaj schorzeń i dysfunkcji uczestników warsztatu	Budżet w zł (środki PFRON)	Kwota dofinansowania wypłaconego przez MOPR ze środków PFRON (stan na 31.12.2019 r.)
Fundacja AC ul. Legionowa 14/16 lok. 104	Storczykowa 7	25	upośledzenie umysłowe, schorzenia współistniejące	452 400	441 403
Spółdzielnia SNB, ul. Kraszewskiego 26/2	Kraszewskiego 26/2	22	dysfunkcja narządu wzroku, schorzenia współistniejące	398 112	393 924
Caritas Archidiecezji Białostockiej ul. Warszawska 32	Knyszyńska 12a	40	upośledzenie umysłowe i inne przyczyny niepełnosprawności	723 840	695 607
Stowarzyszenie „My Dla Innych” ul. Antoniuk Fabryczny 34	Transportowa 4	30	choroby psychiczne, upośledzenie umysłowe, schorzenia współistniejące	542 880	533 371
Razem		117	X	2 117 232	2 064 305

Ponadto MOPR realizował pilotażowy program „Aktywny samorząd” finansowany ze środków PFRON i do dnia 30 sierpnia 2019 r. przyjmował wnioski dotyczące udziału w Module I ww. programu w następujących obszarach:

Obszar A - likwidacja bariery transportowej:

Zadanie 1 - pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu dla osób niepełnosprawnych do 16 roku życia lub ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności z dysfunkcją narządu,

Zadanie 2 - pomoc w uzyskaniu prawa jazdy dla osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności z dysfunkcją narządu ruchu,

Zadanie 3 - pomoc w uzyskaniu prawa jazdy dla osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności z dysfunkcją narządu słuchu w stopniu wymagającym korzystania z usług tłumacza języka migowego,

Zadanie 4 - pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu dla osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności z dysfunkcją narządu słuchu,

Obszar B - likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym:

Zadanie 1 - pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania dla osób niepełnosprawnych do 16 roku życia lub ze znacznym stopniem niepełnosprawności z dysfunkcją narządu wzroku lub obu kończyn górnych,

Zadanie 2 - dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania,

Zadanie 3 - pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania dla osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności z dysfunkcją narządu wzroku,

Zadanie 4 - pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania dla osób niepełnosprawnych do 16 roku życia lub ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności z dysfunkcją narządu słuchu i trudnościami w komunikowaniu się za pomocą mowy,

Zadanie 5 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego, zakupionego w ramach programu dla osób niepełnosprawnych do 16 roku życia lub ze znacznym stopniem niepełnosprawności,

Obszar C - likwidacja barier w poruszaniu się:

Zadanie 1 - pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym dla osób niepełnosprawnych do 16 roku życia lub ze znacznym stopniem niepełnosprawności z dysfunkcją uniemożliwiającą samodzielne poruszanie się za pomocą wózka inwalidzkiego o napędzie ręcznym,

Zadanie 2 - pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym dla osób niepełnosprawnych do 16 roku życia lub ze znacznym stopniem niepełnosprawności,

Zadanie 3 - pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne (co najmniej na III poziomie jakości) dla osób ze stopniem niepełnosprawności,

Zadanie 4 - pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne (co najmniej na III poziomie jakości) dla osób ze stopniem niepełnosprawności,

Zadanie 5 - pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego dla osób niepełnosprawnych do 16 roku życia lub ze znacznym stopniem niepełnosprawności z dysfunkcją narządu ruchu powodującą problemy w samodzielnym przemieszczaniu się.

W ramach programu „Aktywny samorząd” wpłynęło 90 wniosków (od 85 wnioskodawców). 83 złożone wnioski zostały pozytywnie zweryfikowane pod względem formalnym i przeznaczone do dofinansowania. 5 wniosków zweryfikowano negatywnie pod względem formalnym. 2 osoby zrezygnowały z ubiegania się o dofinansowanie. Ośrodek na realizację programu otrzymał środki finansowe PFRON w dwóch transzach (łącznie 654 660,14 zł):

I transza - 645 864 zł,

II transza - 8 796,14 zł.

Zawarto 82 umowy dofinansowania na kwotę 626 324 zł. W stosunku do 78 wniosków wypłacono dofinansowanie w wysokości 600 593,94 zł. Zgodnie z dokumentami programowymi obowiązującymi realizatorów pilotażowego programu „Aktywny samorząd” zakończenie realizacji zadania dla wniosków złożonych w 2019 r. nastąpi do dnia 15 kwietnia 2020 r.

VII. ŚWIADCZENIA RODZINNE, ŚWIADCZENIE WYCHOWAWCZE - PROGRAM RODZINA 500+, POMOC OSOBOM UPRAWNIONYM DO ALIMENTÓW, DODATKI MIESZKANIOWE I ENERGETYCZNE

1. Świadczenia rodzinne

Tabela Nr 29. Realizacja świadczeń rodzinnych w 2019 r.

L.p.	Wyszczególnienie	Kwota wydatków (w zł)	Liczba świadczeń
1.	Zasiłki rodzinne	16 187 987	147 214
2.	Dodatki do zasiłków rodzinnych, z tego z tytułu:	7 125 985	57 195
2.1.	urodzenia dziecka	808 780	1 205
2.2.	opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	1 428 795	3 873
2.3.	samotnego wychowywania dziecka	1 284 515	6 817
2.4.	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	1 126 541	11 167
2.5.	rozpoczęcia roku szkolnego	710 118	14 723
2.6.	podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	28 490	332
2.7.	wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	1 739 230	19 078
3.	Zasiłki rodzinne z dodatkami (w.1 + w.2)	23 313 972	204 409
4.	Zasiłki pielęgnacyjne	13 005 557	68 813
5.	Świadczenia pielęgnacyjne	18 146 126	11 499
6.	Specjalne zasiłki opiekuńcze	1 640 432	2 677
7.	Zasiłki dla opiekuna	687 182	1 117

8.	Świadczenia opiekuńcze (w.4 + w.5 + w.6 + w.7)	33 479 297	84 106
9.	Razem (w.3 + w.8)	56 793 269	288 515
10.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	2 244 000	2 244
11.	Świadczenie rodzicielskie	6 680 560	7 373
12.	Razem świadczenia rodzinne	65 717 829	298 132
13	Jednorazowe świadczenie „Za życiem”	168 000	42
14.	Składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, z tego:	3 866 043	10 639
14.1	na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników	22 494	242
15.	Składki na ubezpieczenia zdrowotne	660 086	6 128
	Razem	70 411 958	314 941

Dział Świadczeń Rodzinnych MOPR, zgodnie z Uchwałą nr XLII/463/05 Rady Miejskiej Białegostoku z dnia 30 maja 2005 r., w 2019 r. wypłacił podwyższony dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu urodzenia dziecka 1 127 rodzinom w liczbie 1 204 świadczeń na kwotę 405 140 zł.

Zgodnie z art. 21 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych w przypadku ustalenia, że mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego wojewoda wydawał decyzję przyznającą świadczenia rodzinne, które wypłacał organ właściwy.

W 2019 r. w ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego wypłacono 25 479 świadczeń na kwotę 1 147 481 zł. Dokonano zwrotu nienależnie pobranych świadczeń w wysokości 574 566 zł (w tym były zwroty wynikające ze zgonu świadczeniobiorcy).

2. Świadczenie wychowawcze – Program „Rodzina 500+”

Do 30 czerwca 2019 r. obowiązywało kryterium dochodowe w wysokości 800 zł na osobę w rodzinie i 1200 zł na osobę w rodzinie, w której jest dziecko niepełnosprawne. Od 1 lipca 2019 r. świadczenie wychowawcze przysługuje w wysokości 500 zł miesięcznie na każde dziecko do ukończenia 18 roku życia, bez względu na dochód osiągnięty w rodzinie.

W 2019 r. przyjęto 38 023 wnioski o przyznanie świadczenia wychowawczego, z programu skorzystało 34 286 rodzin.

Tabela Nr 30. Świadczenie wychowawcze - Program „Rodzina 500+” w 2019 r.

Wyszczególnienie	Kwota wydatków (w zł)	Liczba świadczeń
Świadczenie wychowawcze	227 601 630	457 486

W 2019 r. w ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego:

- wypłacono 7 765 świadczenia na kwotę 3 588 693 zł,
- dokonano zwrotu nienależnie pobranych świadczeń w wysokości 609 325 zł.

3. Świadczenie „Dobry start”

Rządowy Program „Dobry Start” jest wsparciem rodzin z dziećmi w ponoszeniu wydatków związanych z rozpoczęciem roku szkolnego. Wsparcie polega na przyznaniu na dziecko, raz w roku, świadczenia „Dobry start” w wysokości 300 zł.

W 2019 r. przyjęto 23 234 wnioski o przyznanie świadczenia „Dobry start”. Dokonano zwrotu nienależnie pobranych świadczeń w wysokości 3 150 zł.

Tabela Nr 31. Rządowy Program „Dobry start”

Wyszczególnienie	Kwota wydatków (w zł)	Liczba świadczeń
Świadczenie „Dobry start”	9 274 350	30 934

4. Fundusz alimentacyjny i dłużnicy alimentacyjni

4.1. Fundusz alimentacyjny

W 2019 r. przyjęto 1 463 wnioski o przyznanie świadczenia z funduszu alimentacyjnego. Wydano 2 063 decyzje dla 1 029 rodzin, w których były 1 562 osoby uprawnione do tych świadczeń.

Tabela Nr 32. Fundusz alimentacyjny

Wyszczególnienie	Kwota wydatków (w zł)	Liczba świadczeń
Fundusz alimentacyjny	7 798 891	19 485

W 2019 r. dokonano zwrotu:

- nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego - 153 614 zł,
- nienależnie pobranej zaliczki alimentacyjnej - 489 zł.

–

4.2. Dłużnicy alimentacyjni

W 2019 r. dokonano zwrotu przez dłużników alimentacyjnych z tytułu:

- wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego - 3 132 015 zł (w tym odsetki 1 480 676 zł),
- wypłaconej zaliczki alimentacyjnej - 213 305 zł.

Tabela Nr 33. Działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych w 2019 r.

Wyszczególnienie	Liczba podjętych działań	Liczba podjętych działań, które doprowadziły do wzrostu ściągальności należności wymienionych w art. 28 ust. 1 pkt 1-4 ustawy
Przeprowadzone przez organ właściwy dłużnika wywiady alimentacyjne oraz odebrane oświadczenia majątkowe	346	88
Przekazanie komornikowi sądowemu informacji mających wpływ na egzekucję zasądzonych świadczeń alimentacyjnych, pochodzących z wywiadu alimentacyjnego oraz z oświadczenia majątkowego	324	83
Zobowiązanie dłużnika alimentacyjnego do zarejestrowania się w urzędzie pracy jako bezrobotny albo poszukujący pracy	73	18
Poinformowanie powiatowego urzędu pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego	167	X
Wszczęcie postępowania dotyczącego uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	121	17
Wydanie decyzji o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	68	13
Wydanie decyzji o umorzeniu postępowania dotyczącego uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych, w tym:	74	X
na podstawie art. 5 ust. 3a ustawy	36	X
Złożenie wniosku o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 Kodeksu karnego	281	32
Skierowanie wniosku o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego	36	12
Skierowanie do starosty wniosku o uchylenie decyzji o zatrzymaniu prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego	23	X
Przekazanie informacji gospodarczej do biur informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy w przypadku powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy	721	0

5. Dodatki mieszkaniowe

Dodatek mieszkaniowy przyznawany jest na podstawie ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (na wniosek osoby uprawnionej) w drodze decyzji administracyjnej na okres 6 miesięcy, licząc od pierwszego dnia miesiąca następującego po dniu złożenia wniosku.

W 2019 r. złożono 7 855 wniosków o przyznanie dodatku mieszkaniowego. Wyznaczono 896 wywiadów środowiskowych, w wyniku których:

- wydano decyzje przyznające dodatek mieszkaniowy - 792,
- wydano postanowienie w sprawie umorzenia postępowania - 58,

- wydano decyzje odmowne - 38,
- pozostawiono wniosek bez rozpatrzenia - 1,
- sprawy w trakcie załatwiania - 7.

Środki wydatkowane na wypłatę dodatków mieszkaniowych wynosiły 9 699 883 zł.

Tabela Nr 34. Realizacja dodatków mieszkaniowych w 2019 r.

Wyszczególnienie zarządców mieszkań	Kwota wypłaconych dodatków mieszkaniowych	Liczba dodatków mieszkaniowych	Średnia kwota wypłaconych dodatków mieszkaniowych
Komunalne	3 303 933	14 788	223
Spółdzielcze	3 411 725	17 950	190
Wspólnoty mieszkaniowe	1 323 358	6 565	201
Prywatne	274 113	658	416
TBS	1 133 609	3 936	288
Inne	253 145	795	318
Razem	9 699 883	44 692	217

6. Dodatki energetyczne

Odbiorcy wrażliwemu energii elektrycznej tj. osobie, której przyznano dodatek mieszkaniowy w rozumieniu art. 2 ust. 1 ustawy o dodatkach mieszkaniowych, która jest stroną umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym i zamieszkuje w miejscu dostarczania energii elektrycznej przysługuje dodatek energetyczny. Dodatek energetyczny przyznaje wójt, burmistrz lub prezydent miasta, w drodze decyzji, na wniosek odbiorcy wrażliwego energii elektrycznej. W Białymstoku dodatek energetyczny przyznaje i wypłaca MOPR.

W 2019 r. złożono 4 262 wnioski o przyznanie dodatku energetycznego.

Tabela Nr 35. Realizacja dodatków energetycznych w 2019 r.

Wyszczególnienie	Kwota wydatków (w zł)	Liczba świadczeń
Dodatek energetyczny odbiorcy wrażliwemu energii elektrycznej	275 903	19 653

VIII. POMOC MATERIALNA O CHARAKTERZE SOCJALNYM – STYPENDIA I ZASIŁKI SZKOLNE

W dniu 1 sierpnia 2019 r. weszła w życie uchwała Rady Miasta Białystok z dnia 20 maja 2019 r. w sprawie określenia Regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Miasta Białystok. Realizacja tego zadania została powierzona Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Rodzinie w Białymstoku.

Pomoc materialna o charakterze socjalnym w formie stypendium szkolnego i zasiłku szkolnego przysługuje zamieszkałym na terenie Miasta Białystok:

- uczniom szkół publicznych, niepublicznych i niepublicznych szkół artystycznych o uprawnieniach publicznych szkół artystycznych oraz słuchaczom kolegiów pracowników służb społecznych - do czasu ukończenia kształcenia, nie dłużej jednak niż do ukończenia 24 roku życia,
- wychowankom publicznych i niepublicznych ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych - do czasu ukończenia realizacji obowiązku nauki.

O stypendium szkolne może ubiegać się uczeń, jeżeli spełnia łącznie poniższe warunki:

- miesięczna wysokość dochodu na osobę w rodzinie ucznia nie jest większa niż kwota, o której mowa w art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy o pomocy społecznej,
- jego miejscem zamieszkania jest Miasto Białystok.

Wysokość stypendium szkolnego ustalana jest indywidualnie dla każdego ucznia znajdującego się w trudnej sytuacji materialnej wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie, w szczególności gdy w rodzinie tej występuje bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także gdy rodzina jest niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe.

Miesięczną wysokość stypendium szkolnego ustala się w oparciu o dochody na osobę w rodzinie ucznia mieszczące się przedziałach dochodowych:

- dochód do 369,60 zł - wysokość stypendium wynosi od 167,40 zł do 179,80 zł,
- dochód powyżej 369,60 zł do 422,40 zł - wysokość stypendium wynosi od 130,20 zł do 142,60 zł,
- dochód powyżej 422,40 zł do 528 zł - wysokość stypendium wynosi od 99,20 zł do 111,60 zł.

Stypendium szkolne było realizowane w postaci całkowitego lub częściowego pokrycia kosztów poniesionych wydatków, do kwoty przyznanego w decyzji stypendium szkolnego, na podstawie złożonych dokumentów potwierdzających ich poniesienie przez Wnioskodawcę lub pełnoletniego ucznia.

Natomiast zasiłek szkolny może być przyznany bez względu na dochód uczniowi znajdującemu się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego. Maksymalna wysokość zasiłku szkolnego wynosi 620 zł.

Tabela Nr 36. Pomoc materialna o charakterze socjalnym realizowana przez MOPR od 1.08.2019 r. do 31.12.2019 r.

Forma pomocy	Liczba rodzin	Liczba uczniów, którym przyznano świadczenie	Kwota świadczeń (w zł)
Stypendium szkolne	497	873	471 192
Zasiłek szkolny	4	6	3 720

IX. ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNE DLA POSIADACZY KARTY POLAKA

Na podstawie ustawy z dnia 7 września 2007 r. o Karcie Polaka cudzoziemcowi, który wystąpi do wojewody z wnioskiem o udzielenie zezwolenia na pobyt stały z tytułu posiadania Karty Polaka, na jego wniosek, może być przyznane świadczenie pieniężne przeznaczone na pokrycie kosztów zagospodarowania i bieżącego utrzymania w Rzeczypospolitej Polskiej. Świadczenie pieniężne na okres do 9 miesięcy przyznaje wojewoda właściwy do przyjęcia wniosku. Wyплаты świadczenia dokonuje w okresach miesięcznych starosta wskazany przez wojewodę w decyzji przyznającej świadczenie pieniężne jako właściwy ze względu na miejsce pobytu osoby uprawnionej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Jest to zadanie z zakresu administracji rządowej, przy czym do jego realizacji w Mieście Białystok został wyznaczony MOPR.

Tabela Nr 37. Świadczenia pieniężne dla posiadaczy Karty Polaka wypłacone w 2019 r.

Forma pomocy	Liczba osób/rodzin	Liczba osób w rodzinach	Kwota świadczeń w zł
Świadczenie pieniężne dla posiadaczy Karty Polaka	420	512	2 554 590

X. WSPÓŁPRACA MOPR Z INNYMI PODMIOTAMI

1. W celu zapewnienia pomocy osobom i rodzinom będącym w trudnej sytuacji życiowej MOPR współpracował z organizacjami społecznymi i pozarządowymi, Kościołem Katolickim, innymi kościołami, związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi i prawnymi, a w szczególności z:

- Dziennym Domem Pomocy Społecznej,
- Wojewódzkim i Powiatowym Urzędem Pracy w Białymstoku, Powiatowym, doradcami zawodowymi, pracodawcami z lokalnego rynku pracy,
- ZUS, KRUS,
- Zarządem Mienia Komunalnego,
- placówkami ochrony zdrowia, w tym z lekarzami rodzinnymi, pielęgniarkami środowiskowymi; poradniami zdrowia psychicznego m.in. Ośrodkiem Psychiatrii i Psychoterapii Dzieci i Młodzieży „Eureka”,
- poradniami i ośrodkami terapii, w tym m.in. Podlaskim Centrum Psychogeriatry, Ośrodkiem Profilaktyki i Terapii dla Młodzieży i Dorosłych „ETAP”, Klubem Pacjenta „Przystań”,
- szkołami, żłobkami i przedszkolami,
- komisariatami Policji, Strażą Miejską w Białymstoku, z sądami, kuratorami sądowymi,
- Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Białymstoku, Izłą Wyrzeźwień, z klubami abstynenckimi, poradniami i ośrodkami terapii,
- Polskim Czerwonym Krzyżem, Polskim Komitetem Pomocy Społecznej, Caritas Archidiecezji Białostockiej, Prawosławnym Ośrodkiem Miłosierdzia Diecezji Białostocko-Gdańskiej „Eleos”,
- Stowarzyszeniem „My Dla Innych”, Centrum Wolontariatu, Stowarzyszeniem Wspierania Aktywności Niepełnosprawnych Intelktualnie „Aktywni”, Spółdzielnią Socjalną „Sukurs”, Towarzystwem Przyjaciół Chorych „Hospicjum”, Towarzystwem Wspierania Inicjatyw Społecznych „Alpi”, Stowarzyszeniem na Rzecz Środowiskowego Domu Samopomocy „Trampolina” w Białymstoku,

- Stowarzyszeniem „Ku Dobrej Nadziei”, Stowarzyszeniem „Wiosna”, Stowarzyszeniem na rzecz rodziny i osób zagrożonych wykluczeniem społecznym HOLOS,
- Stowarzyszeniem Pomocy Rodzinie „Droga”, Stowarzyszeniem Pomocy Rodzinie i Dzieciom „Szansa”;
- Towarzystwem Przyjaciół Dzieci, Centrum Pomocy Dzieciom „Klanza”, Stowarzyszeniem Pomocy Dzieciom i Młodzieży „Przyjaciele”, Stowarzyszeniem Kontakt Miast Białystok-Eindhoven,
- Towarzystwem „Nasz Dom”, Fundacją „Digital University”, Fundacją Edukacyjnej Przedsiębiorczości,
- Fundacją „Spe Salvi”, Fundacją „Dialog”, Stowarzyszeniem Penitencjarnym „Patronat”,
- Ośrodkiem dla Uchodźców Urzędu do spraw Cudzoziemców „Budowlani”,
- Uniwersytem Trzeciego Wieku, Polskim Związkiem Emerytów i Rencistów,
- Okręgowym Ośrodkiem Pokrzywdzonym Przepęstwem,
- Książnicą Podlaską, Młodzieżowy Dom Kultury, Galerią im. Ślendrańskich, muzeami,
- Archidiecezjalnym Wyższym Seminarium Duchownym.

2. Praktyki, współpraca z uczelniami

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku od wielu lat przyjmuje studentów na praktyki zawodowe. W 2019 r. praktyki odbywało 13 studentów uczelni kształcących na kierunku praca socjalna oraz psychologia.

Na terenie MOPR odbywały się spotkania ze studentami dotyczące m.in. zasad funkcjonowania MOPR, zadań i celów, form pomocy społecznej, zasad i trybu udzielania świadczeń z pomocy społecznej. W roku 2019 odbyły się 3 takie spotkania, w których uczestniczyło 50 studentów.

Ponadto w Ośrodku Interwencji Kryzysowej odbyły się zajęcia informacyjne ze studentami, dotyczące zasad działania OIK, specyfiki i metod pracy, programów oddziaływania, charakterystyki osób zgłaszających się po pomoc do OIK. Ponadto zrealizowano spotkanie informacyjne z grupą studentów Uniwersytetu w Białymstoku (pedagogika resocjalizacyjna) na temat zagadnienia przemocy domowej wobec mężczyzn.

XI. KADRA MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY RODZINIE W BIAŁYMSTOKU

Zatrudnienie

Na dzień 31.12.2019 r. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku zatrudniał 434 osoby, spośród których 160 to pracownicy socjalni. Ponadto 17 pracowników (w tym 4 pracowników socjalnych) przebywało na urloпах bezpłatnych i wychowawczych.

367 pracowników MOPR posiadało wykształcenie wyższe, 64 osoby - średnie, 2 osoby - zasadnicze zawodowe i 1 osoba - podstawowe. Specjalizację I stopnia w zawodzie pracownika socjalnego posiadało 40 osób, a specjalizację II stopnia - 17 pracowników. Specjalizację z organizacji pomocy społecznej posiadało 28 osób (w tym 7 pracowników socjalnych).

Podnoszenie kwalifikacji pracowników

Pracownicy MOPR brali udział w kursach specjalistycznych, szkoleniach i innych formach kształcenia, podnosząc kwalifikacje i nabywając umiejętności niezbędne do właściwego wykonywania zadań.

W roku sprawozdawczym 219 pracowników Ośrodka uczestniczyło w 81 szkoleniach (w tym w superwizji), a 17 wzięło udział w 13 konferencjach (niektórzy kilkakrotnie). Tematyka szkoleń dotyczyła m.in. świadczeń rodzinnych, KPA, RODO, pracy z dzieckiem i rodziną, pracy z osobą zaburzoną psychicznie, przemocy w rodzinie, kontraktów socjalnych, prawa pracy.

Udział w konferencjach

Wybrane konferencje, w których udział wzięli przedstawiciele MOPR:

- III Forum Postępowania Administracyjnego,
- VII Kongres Rodzicielstwa Zastępczego,
- VIII Ogólnopolski Zlot Asystentów Rodziny,
- Strefa rodziny - wielowymiarowość i wieloaspektowość dobrych praktyk,
- Dzieci na krawędzi III - o znaczeniu traumy relacyjnej,
- Porozmawiajmy o bezpieczeństwie - możesz mieć na nie wpływ (Bezpieczne zakupy w sieci),
- Województwo podlaskie w obliczu bezdomności - nowe zasady,
- Debata regionalna „Pokonać bezdomność” obszar „Współpraca samorządu z NGO”,
- Spotkanie sieciujące nt. Indywidualnych Programów Integracji dla uchodźców i osób z ochroną uzupełniającą,
- Budowanie struktur dla integracji cudzoziemców w Polsce,
- Konferencja w Światowym Dniu Żywności,
- Centra Usług Społecznych - Nowa Jakość Polityki Społecznej,
- Zasady uzyskiwania świadczeń rodzinnych, wychowawczych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego i pomocy społecznej - wideokonferencja.

XI. INFORMACJA O REALIZACJI PROGRAMU POMOCY SPOŁECZNEJ NA LATA 2017-2020

1. Pomoc osobom i rodzinom będącym w trudnej sytuacji życiowej

Cel zadania: Wsparcie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwienia im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Wskaźniki

1. Liczba osób/rodzin korzystających ze świadczeń pieniężnych pomocy społecznej - 7 689.
2. Liczba osób korzystających z dożywiania w ramach Programu rządowego „Posiłek w szkole i w domu” - 9 401.
3. Liczba osób/rodzin, którym świadczone prace socjalną - 10 494.
4. Liczba osób korzystających z poradnictwa specjalistycznego, w szczególności prawnego, psychologicznego i rodzinnego - 1 811.

2. Działania aktywizacyjne i reintegracyjne na rzecz osób i rodzin

2.1. Pomoc osobom bezrobotnym i nieaktywnym zawodowo zagrożonym wykluczeniem społecznym

Cel zadania: Aktywizacja społeczna i zawodowa osób bezrobotnych i nieaktywnych zawodowo zagrożonych wykluczeniem.

Wskaźniki

1. Liczba osób, które wykonywały prace społecznie użyteczne - 0.
2. Liczba osób uczestniczących w aktywnych formach wsparcia prowadzonych przez podmioty ekonomii społecznej (CIS) - 65.
3. Liczba osób, które w wyniku pracy socjalnej uzyskały status osoby bezrobotnej/poszukującej pracy - 597.
4. Liczba osób, które podjęły zatrudnienie w wyniku upowszechniania ofert pracy oraz informowania o wolnych miejscach pracy - 1 463, w tym 106 w wyniku upowszechniania ofert pracy przez pracowników socjalnych.
5. Liczba osób objętych wsparciem w formie warsztatów - 133.
6. Liczba osób uczestniczących w innych formach wsparcia - 1 847.

2.2. Pomoc osobom bezdomnym i zagrożonym bezdomnością

Cel zadania: Udzielanie schronienia osobom bezdomnym, zapobieganie powstawaniu, utrwalaniu się i poszerzaniu zjawiska bezdomności na terenie Miasta Białegostoku, zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego oraz stwarzanie warunków sprzyjających rozwiązywaniu problemów osób bezdomnych. Zadanie ma na celu również tworzenie szans i warunków umożliwiających osobom bezdomnym wyjście z bezdomności.

Wskaźniki

1. Liczba osób bezdomnych, którym udzielono wsparcia - 409.
2. Liczba miejsc schronienia - 295 (w schronisku, noclegowni i ogrzewalni);
3. Liczba zawartych (w danym roku) indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności - 34;
4. Liczba zawartych (w danym roku) kontraktów socjalnych - 4.

2.3. Pomoc osobom i rodzinom, w których występuje uzależnienie od alkoholu

Cel zadania: Ograniczanie skutków szkodliwego używania alkoholu oraz zmniejszanie ryzyka powstawania nowych problemów związanych z nadużywaniem alkoholu.

Wskaźniki

1. Liczba porad udzielonych przez pracowników socjalnych osobom nadużywającym alkoholu oraz współzależnionym członkom rodzin - 2 126.
2. Liczba wniosków skierowanych do MKRPA o leczenie osoby uzależnionej - 407, w tym 95 skierowanych przez MOPR.
3. Liczba osób i rodzin objętych pomocą społeczną z uwagi na występujący alkoholizm - 258.

2.4. Pomoc cudzoziemcom

Cel zadania: Zapewnienie pomocy cudzoziemcom, w tym mającej na celu wspieranie procesu integracji.

Wskaźniki

1. Liczba realizowanych indywidualnych programów integracji - 13.
2. Liczba cudzoziemców korzystających z pomocy społecznej - 132 osób i rodzin.
3. Liczba rodzin cudzoziemców, które otrzymały wsparcie w formie dopłaty do najmu mieszkania - 7.

2.5. Pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego

Cel zadania: Pomoc osobom opuszczającym zakłady karne w przystosowaniu się do życia w środowisku lokalnym.

Wskaźniki

1. Liczba osób, którym udzielono pomocy po opuszczeniu zakładu karnego - 116.
2. Liczba osób, które powróciły do rodziny/środowiska po opuszczeniu zakładu karnego - 78.

3. Wsparcie osób długotrwale lub ciężko chorych, niepełnosprawnych oraz osób starszych i samotnych

3.1. Pomoc osobom z zaburzeniami psychicznymi

Cel zadania: Zapewnienie specjalistycznych form pomocy osobom z zaburzeniami psychicznymi.

Wskaźniki

1. Liczba osób skierowanych do środowiskowych domów samopomocy - 102.
2. Liczba osób, które skorzystały z usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w miejscu zamieszkania - 10.
3. Liczba osób, które skorzystały ze specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z chorobą Alzheimera - 25.
4. Liczba osób objętych wsparciem w formie klubowej - 65.

3.2. Pomoc osobom potrzebującym wsparcia ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność

Cel zadania: Zapewnienie optymalnego funkcjonowania osób starszych, schorowanych i niepełnosprawnych oraz opieki w miejscu zamieszkania lub opieki całodobowej w domu pomocy społecznej.

Wskaźniki

1. Liczba osób objętych usługami opiekuńczymi w miejscu zamieszkania - 527.
2. Liczba mieszkańców Miasta Białegostoku skierowanych do domów pomocy społecznej - 180.
3. Liczba grup samopomocowych - 1.
4. Liczba osób objętych usługami asystenckimi i wolontariatem - 243.

3.3. Pomoc osobom starszym i samotnym

Cel zadania: Poprawa jakości życia ludzi starszych oraz zapobieganie ich osamotnieniu i izolacji.

Wskaźniki

1. Liczba osób uczestniczących w zajęciach zorganizowanych seniorom przez Kluby Seniora - 279.
2. Liczba osób uczestniczących w różnych formach wsparcia prowadzonych na rzecz aktywizacji społecznej osób starszych - 543.

4. Pomoc rodzinom z problemami opiekuńczo-wychowawczymi

Wspieranie prawidłowego funkcjonowania dzieci i rodzin

Cel zadania: Pomoc rodzinom wykazującym trudności w opiece i wychowywaniu dzieci, których nie są w stanie pokonać samodzielnie.

Wskaźniki

1. Liczba rodzin, dla których pracownik socjalny wnioskuje o przydzielenie asystenta rodziny - 75.
2. Liczba osób uczestniczących w zajęciach zwiększających umiejętności opiekuńczo-wychowawcze - 97.
3. Liczba dzieci/rodzin uczestniczących w grupach socjoterapeutycznych w Ośrodku Interwencji Kryzysowej - 35.
4. Liczba dzieci skierowanych przez pracowników socjalnych do placówek wsparcia dziennego - 77.
5. Liczba dzieci i młodzieży uczestniczących w warsztatach kształtujących umiejętności prospołeczne - 18.

5. Organizowanie społeczności lokalnej

Cel zadania: Włączanie do życia społecznego poprzez działania aktywizujące, integrujące i usamodzielniające kierowane do osób niesamodzielnych życiowo i grup marginalizowanych.

Wskaźniki

1. Liczba podmiotów podejmujących współpracę w organizowaniu społeczności lokalnej - 25.
2. Liczba wydarzeń lokalnych - 5.
3. Liczba wolontariuszy biorących udział w działaniach na rzecz organizowania społeczności lokalnej - 30.

XII. PRZEPISY PRAWNE

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku zadania realizował w oparciu o wymienione akty prawne:

1. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Białegostoku na lata 2011-2020 przyjęta Uchwałą Nr XXI/199/11 Rady Miejskiej Białegostoku z dnia 30 grudnia 2011 r.,
2. Program Pomocy Społecznej Miasta Białegostoku na lata 2017-2020 przyjęty Uchwałą Nr XXIX/476/16 Rady Miasta Białegostok z dnia 19 grudnia 2016 r.,
3. Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2018-2020 przyjęty Uchwałą Nr XLIX/751/18 Rady Miasta Białegostok z dnia 23 kwietnia 2018r.,
4. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1507, z późn. zm.),
5. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1111, z późn. zm.),
6. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390),
7. Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 111),
8. Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2019 r. poz. 670, z późn. zm.),
9. Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2133),

10. Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz.U. z 2019 poz. 755, z późn. zm.)
11. Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1172, z późn. zm.),
12. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1373, z późn. zm.),
13. Ustawa z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekuna (Dz. U. z 2017 r. poz. 2092),
14. Uchwała Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 (M. P. z 2018 r. poz. 1007)
15. Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 1878, z późn. zm.),
16. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2277, z późn. zm.),
17. Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2096, z późn. zm.),
18. Ustawa z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2019 r. poz. 1438, z późn. zm.),
19. Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2019 r. poz. 2407, z późn. zm.),
20. Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o Karcie Polaka (Dz. U. z 2019 r. poz. 1598),
21. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2019 r. poz.1481, z późn. zm.),
22. inne ustawy i przepisy wykonawcze.